

Brassói Lapok

XLI. évfolyam
48 szám.

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Csütörtök
1935. évi február 28

ELŐFIZETESI ÁRAK: Belföldre: A kézbesítő kézbesítési díjával és a pénzbeszedőnkasszó-díjával egyetemben 74 lej. Brassóban 70 lej. Ha az előfizető közvetlenül a kiadóhivatalnak fizet, az előfizetési díj 68 lej. — Postai kézbesítéssel és közvetlenül a kiadóhivatalnak fizetve, az előfizetési díj havonta 60 lej. — Külföldre: negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországon negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — HIRDETESEK díja hirdetési oldalon 3 lej, páros (bal) szövegoldalán 5,50 lej, páratlan (jobb) szövegoldalán 6 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Braşov, Str. Regele Carol 56-58. Telefonszámok kiadóhivatal 82., szerkesztőség 83.

Kiállani! Kiállani!

Irla: KACSÓ SANDOR

A kolozsvári Opera roszakadásig megtelt ezen a farsangi vasárnapon. Forróvá fűtötték egymást a szorongó testek s a szenvedély szikrázott ebben a túlfűtöttségben. A tömegben ott szorongott egy tényleges miniszter, román egyházi, társadalmi és katonai kiválóságok, idegen pártok kiküldöttei s idegen, a nemzeti-parasztpárttal harcban álló pártok idősodródott lelkesedői.

Egyedül Vajdának volt tágas helye a színpadon. A numerusz valahikus atyja volt a nap hőse. Románia minden részéből azért gyűltek össze emberek a kolozsvári Operába, hogy Vajdát hallgassák, Vajdát, aki most már nem egyszerű pártvezér, hanem: a Vezér. A német gyarmány romániai utánzata.

Vajda beszélt az Opera színpadáról. A numerusz valahikuszt magyarázta s a miket mondott, hihetőleg igen jól megjegyezte minden magával törődő kisebbségi magyar. A mi külön fejtegetésünkre rendes körülmények között aligha volna szükség. Vajda újabb megnyilatkozására csak rövid és határozott válasz illenék. Öntudatos visszautasítás és hangos tiltakozás. Minden bővebb magyarázat nélkül. És nem tőlünk, hanem minálunk illetékesebb helyekről.

Valami zavar van azonban a mi levegőnkben. Valami nyugtalanító tájékoztatás, gyanús töprengés, izgató halogatás. Az illetékes helyek mindaddig nem igen nyilatkoztak meg. Elutasítván, tiltakozván egyáltalában nem. Vajda pedig azon a kolozsvári gyűlésen elismerően emlékezett meg egy szász és egy magyar lapról, mert azok az ő véleménye szerint tárgyalások voltak vele kapcsolatban. A megdicséret lap a Magyar Párt hivatalos lapja, a Keleti Újság, az a lap éppen, amelynek hasábjain a magyar párt tekintélyeinek, a nép képviselőinek meg kellett volna nyilatkoznia. Kinos dicséret volt. Nem annak, aki dicsért, hanem annak, aki kapta a dicséretet. Magyarázatot keresni erre a példátlan jelenségre szükségszerű és halaszthatatlan. Talán a hirdeten cinikus Vajda politikai csufondároskodása volt ez, amolyan szellemi bombavetés! Csakhogy: az is igaz, ennek a dicséretnek volt mire támaszkodnia. A Magyar Párt hivatalos lapjában mindjárt a numerusz valahikusnak felvetése után tényleg megjelent egy nagyon „tárgyalagos” hangú cikk. Írója a lap főszerkesztője volt, az az ember, aki hét hónappal ezelőtt élesen és támadóan kélt ki a B. L. ellen, mert abban a „badacsony Maniuról” jelent meg színes riport-cikk. A Keleti Újság főszerkesztője megengedhetetlennek tartotta, hogy az akkori magyarellenes hajszát idején elismerő cikk jelenjék meg — Maniuról. És ez az ember most, a numerusz valahikus felröppentése után Vajdával és éppen Vajda kisebbségellenes hadjáratával kapcsolatban irt egy olyan cikket, amely alkalmas volt arra, hogy a Magyar Párt hivatalos lapja és a cikk írója ezen a sokideig emlékeztető kolozsvári gyűlésen dicséretet kapjon.

Meglett, komoly és nagy ujságírói multtal rendelkező emberek, mint amilyen a Keleti Újság főszerkesztője is, nem lehetnek ennyire következtelnek súlyosabb ok és magyarázat nélkül. Talán áldozathozatal történt? Ennek az embernek ki kellett állania a lapjáért a mögötte álló erők szolgálatában? S ebben az esetben nem volna a magyarázata

annak is, hogy miért fogadja hivatalosaink részéről ez a nyugodt, fülledt és elkesztő csend a kisebbségek ellen megmégülő ijesztő rohamokat?!

Nem tudunk állítani semmit, csak a kérdéseket tudjuk feltenni. Ezeket a nyugtalanító kérdéseket, amelyek zavart és tájékoztatatlanságot szülnék s amelyekből szükségszerűen gyanu születik. Lealacsonyító és képtelen gyanu, de olyan gyanu, amely újabb mérgeanyagot szállíthat amugyis szánalmas közéletünkbe.

Elejét kell vágni ennek a gyanunak, minden áron, még beismerések árán is. A tisztán-látásra soha nagyobb szükségem volt az erdélyi kisebbségi magyaroknak, mint éppen most. Ezért érezzük mi szükségét annak, hogy Vajda gyűlésére a feleletünk ne rövid és határozott visszautasítás és tiltakozás legyen, hanem ennél több, újabb önmagunkba pillantás s a tényeken túl minden jellegzetes és minden aggasztó mellékkörülmény őszinte feltárása. Utját kell vágnunk ennek a gyanunak, tehát arra kell felelnünk, ami ezt a gyanut alátámaszta és magyarázza.

Tudjuk, mert adataink vannak rá, hogy Vajda mozgalmának alvezérei magánutakon igyekeztek „megnyugtanni” a kisebbségeket. A magyarokat és a szászokat egyaránt. Azt fejtegették és sugdosták, hogy a magyaroknak és szászoknak nincs okuk nagyobb aggodalomra. A harc tulajdonképpen a zsidók ellen indul s nem is a kis zsidók ellen, hanem inkább a „nagyok” ellen, a nagytőke, a nagyvállalatok milliárd kereső zsidói ellen. Vajda Kolozsváron s felsorolt statisztikái és grafikonjai is javarészt ezekre a nagy iparvállalatokra vonatkoztak. Előkerült tehát a németországi iskolapélda a maga teljességében, a leghatásosabb, a legmegejtőbb formájában. Csak éppen nem olyan egyszerű őszinteséggel, hanem vajdai ravaszsággal, kerülő uton, politikai kibúvóval.

Azt hisszük, nem mondunk új dolgot, ha kijelentjük, hogy nekünk nem ezek az ugynevezett „nagy zsidók” fájnak s egyáltalában nem esünk kétségbe, ha Max Auschnitt nehézipari vállalatai nem részesülnek hadiszer-megrendelésekben. Igazán mindegy nekünk az is, hogy alapjában véve kik a gazdái ezeknek a nagy mammutvállalatoknak. Nekünk a kisemberek fájnak a kismagyarok fájnak, a postások, vasutasok, tanítók, tanárok fájnak, aztán fáj az a széthulló magyar középosztály amelynek el kell vesznie, el kell pusztulnia a sokféle numerusz klauzuszban, numerusz valahikusban, numerusz nulluszban. Az ügyvédek fölött már kongatják a lélekharangot, hamarosan rákerül a sor az orvosokra, aztán a magánalkalmazottakra, kereskedőkre, iparosokra. Ezek között mind nincsenek nagy zsidók, sőt kis zsidók is kevesen vannak. A már elhullottak 90 százaléka magyar és szász és a kipécézetteknek 70 százaléka újra csak magyar és szász lesz. Ennyi derék kisebbségi embernek, kisembernek, kispolgárnak kell elhullania azért, mert Vajda állítolag — csak úgy sugva — nem is a kisebbségek ellen, hanem a nagy zsidók ellen indítja meg a harcot?

Ne legyen hiszékeny közülünk senki, mert Vajda sem az, Vajda tudja mit csinál. Vajda tudja azt, hogy a nagy zsidókat tönkretenni, elkenyverteleníteni

ni amugy sem lehet. A nagy zsidókat rá lehet kényszeríteni arra, hogy havi százazres jövedelmekből leadjanak — akár jelentős részt — azoknak az erőknak, amelyeket Vajda rájuk szabadit. Hát igen, benyomulnak azokba a nagy mammutvállalatokba a románok, első sorban a román pártok emberei. Legelső sorban pedig és már most a kormány-párt emberei. Talán éppen ezért türi a kormány Vajda mozgalmát. Elbirnak ezek a vállalatok még terheket, különösen, ha arról van szó, hogy ezen az áron kell megvédeniük önmagukat. Jut is, marad is. Azok a román tömegek azonban, amelyeket Vajda utnak indít erre az új „honfoglalásra”, nem kerülhetnek be mind az igazgatói székekbe, a nagy zsidók helyeibe. Azoknak a kisebbségek helyei kellene, a kisemberek helyei kellene. A nagytőkének pedig mindegy, hogy milyen munka árán szerzi meg magának a hasznot. A védekezés legelső lépése a kisebbségi tisztviselőktől, alkalmazottaktól, munkásoktól való megszabadulás. Igen, Vajda állítolag a nagy zsidók ellen harcol s halomra gyilkoltatja a kisebbségi életlehetőségeket. Oh, példák már vannak erre. Tudjuk, hogy nagy vállalatok vesznek fel tömegesen románokat, akiknek csak elsejlen kell jelentkezniük a — fizetésért. Tudjuk, hogy a kartellek élére is kerülnek olyan románok, akik elnök-igazgatók és vezérigazgatók lesznek — munka és kötelezettség nélkül. A munkát elvégzik — ha 150 ezer lej havi fizetés helyett 80 ezer lejért is — a régi igazgatók, a régi szakemberek, a hozzáértők. Az új igazgatóknak nem is lesz más feladatuk, mint helyet csinálni a vállalatoknál a román elemnek a kisebbségi alkalmazottak kiberudalásával. A nagytőke nem érzékeny, faji érzékenységre pedig igazán nincsen benne. A nagytőkének mindenütt azonos az etnikai eredete: a haszon. Mindegy az akár zsidó, akár román.

Hát építhet Vajda fülbesugására akár a legriadtabb, legkétségbeesettebb hiszékenységre is?!

A szászok most is hamarabb ébredzenek. A brassói Kronstädter Zeitung a következő kitételekben foglal állást a kolozsvári gyűléssel kapcsolatban:

„Vajda-Voevod környezetéből az utóbbi időben különféle kísérleteket tettek, hogy különösen a kisebbségek és a külföldi sajtó képviselői előtt úgy állítsák be a numerusz valahikuszt, mint ha ez semmiképpen sem volna veszélyes a kisebbségekre. Vajda-Voevod kolozsvári beszéde azonban alapjában rombolja szét ezt a felfogást, miután Vajda-Voevod nemcsak egy „bizonyos kisebbségről” beszél, hanem félreérthetetlenül követeli a magángazdaságból az árjakisebbségek kiszorítását is”.

Ez is eléggé világos, ugyebár?!

Vajda-Voevod, aki Kolozsváron nem merte megtagadni a nemzeti-parasztpárt pénzes tagját, a nagyzsido Max Auschnittot, könnyedén és könnyörtelenül száműz minden kisebbséget a munkahelyekről, még az árjakat is, mondja bizonyos megdöbbenéssel a szász lap. Azonban legyünk tárgyalagosak, bár ezt nekünk Vajda nem előlegezte. Nem akar ő minden kisebbséget kiűldözni a megélhetésből, nem akar ő numerusz nulluszt, A-

numerusz valahikus rövid értelme az, hogy minden vállalatnál legyenek legalább 80 százalékos többségben a románok. Nem a román állampolgárok, hanem a „valahok”. Az a 20 százalékos hely megmaradhat a kisebbségeknek. Ezt azonban ne tessék úgy is értelmezni, hogy minden vállalatnál viszont 20 százalékos elhelyezkedési lehetőség jusson a kisebbségeknek. Vajda Kolozsváron vagy 15 nagyvállalat grafikonját mutatta be nemzetiségi arányszám szerint. Igaz, adatait itt sem őrizte ellen senki, tódíthatott, ahogy akart. Nem beszélt azonban egyetlen egy olyan regáti vagy erdélyi vállalkozásról sem, ahol az alkalmazottak, vezetők és vezettek szinte száz százalékban etnikailag is románok. Nem mondtatta, hogy ezekben pedig a kisebbségeknek 20 százalékos elhelyezkedést kell biztosítani. És nem beszélt az állami hivatalokról, a hadseregről, az igazságszolgáltatásról, ahol a numerusz nulluszt maholnap gyakorlatilag is végrehajtják.

Hol, miképpen és miből élhetnek meg így a kisebbségek, ha saját vállalataiknál, saját városaikban, erkölcsileg — és jogilag is! — saját területükön is csak 20 százalékos arányszámban helyezkedhetnek el, de ilyen arányszámban is csak a kereskedelmi és ipari pályán és esetleg a szabad pályákon?!

Lám, túl minden elvi felfogáson és hitvalláson, ez a gyakorlati képe Vajda-Voevod numerusz valahikusának.

A román belpolitikai élet általában ugy ismeretes, mint a pártok közötti legharcosabb vetélkedés.

Ma már nem igaz ez. Egységesebb és céltudatosabb sohasem volt ez a román belpolitikai élet, mint most, a romániai hitlerizmus gyakorlati végrehajtásában. A kormány a maga hatalmával kiostálta és rostálja állandóan a kisebbségeket azokból az életlehetőségekből, amelyek az állammal valami összefüggésben vannak. Vajda pedig végzi a nagy bekerítő mozdulatot: ne menekülhessenek azok a kisebbségek az ipari és kereskedelmi pályákra se, ne találhassanak megélhetést és életkibontakozást ott sem. Vajda már tanult a történelemből. A zsidók is az üldözések következtében erősödtek meg a kereskedelmi és ipari pályákon keresztül. El kell vágni az utat, nehogy megismétlődjék ez a kisebbségekkel is. Mert Romániának nemzeti államnak kell lennie, ha török-ha szakad. Törjenek és szakadjanak a kisebbségek.

Vajda még nincs hatalmon és hisszük, nem is kerül oda. Mozgalma azonban eredménytelen úgy sem marad. A vállalatok, üzemek kénytelenek felkészülni a védekezésre s ennek a védekezésnek a legkönnyebb s talán a legolcsóbb módja is: utcára venni a kisebbségeket.

A kör bezárult, kibúvó nincsen, bármit is sugjon Vajda, vagy alvezérei a hiszékeny fülekbe. Alkura alkalom nincs. Csak a kiállás segíthet, a harc annak a demokráciának a jegyében, amelynek van még ereje, bár annyi helyen kezdték ki az utóbbi időben, botorul még azok is, akik a demokrácia létezésének sürgetésével a maguk kiállítását készítik elő.

BCU Cluj-Napoca.



25 igazságügyi tisztviselőt rendeltek Aradon nyelv- vizsgára

Arad, február 27.

Az aradi törvényszékhez ma érkezett le az igazságügyminisztérium azon rendelete, mely szerint az igazságügyi kisebbségi tisztviselőket is nyelvvizsgára rendeli be. A nyelvvizsgán körülbelül 25 tisztviselő vesz részt, akik március 1-én egy háromtagú bizottság előtt fognak vizsgázni. A bizottság egyik tagja Orozanu Romul törvényszéki főnök lesz, míg a másik két tagot ezután választják ki a törvényszék három tagozatának elnökei és az aradi iskolák román tanárai közül.

A sinfalvai sajtópörben március 12-én hirdetnek ítéletet

Kolozsvár, február 27.

A sinfalvai monstre sajtópörben a törvényszék negyedik szekciója Linzmayer tenáccsal betegségre hivatkozva március 12-ére tűzte ki a tárgyalás folytatását, amikor is perbeszédre és ítélethozatalra is sor kerül.

Népszövetségi intézkedés a Saarvidék hivatalos átadására

Genf, február 27.

Tevfik Rüşdy Aras török külügyminiszter, a népszövetségi tanács jelenlegi elnöke, levelet intézett a népszövetségi Saar-bizottság tagjaihoz. Leveleiben a tanácselnök felkérte a bizottság tagjait, utazzanak Saarbrückenbe, hogy március elsején hivatalosan is átadhassák Németországnak a Saarvidéket.

Kun Andor feketeszest ismét őrizetbe vették

Kolozsvár, február 27.

A Kun Andor-féle feketeszestcsalási ügy tárgyalásának folytatása, amelyet utoljára december 21-én tárgyalt a törvényszék, holnapra van kitűzve. A legutóbbi tárgyaláson Kun Andort, a feketeszest főhőst, ideiglenesen szabadlábra helyezték, a szabadlábrahelyezés ellen azonban az ügyész a táblai vádtanácshoz fellebbezett. Ezt a közbeeső fellebbezést a tábla január 14-én tárgyalta le és helytadott az ügyész jogorvoslatnak és elrendelte Kun Andor ismételt letartóztatását. Ez a letartóztatás valamilyen adminisztrációs hibából nem történt meg. Ma Kun Andor gyanútlanul megjelent a törvényszéken, hogy a tárgyalás felől érdeklődjék. Colfescu ügyész észrevette és haladéktalanul intézkedett a letartóztatás foganatosítása iránt.

Juliusban lesz a marseillei merénylők főtárgyalása

(Marseille.) A marseillei törvényszék vizsgálóbírója előtt tegnap délután szembesítették a királygyilkosság miatt letartóztatásban levő Pospisil, Krajl és Raics horvát terroristákat Simonovics jugoszláv rendőrfőnökkel. A három fogoly kijelentette, hogy semmit sem tudtak a merénylet tervéről és végrehajtásáról s abban egyedül a merénylet színhelyén leszürt Georgieff-Kaleman a bűnös. A szembesítés sokszor egészen drámai körülmények között 4 és fél óra hosszat tartott. A terroristák azt is tagadták, hogy összeköttetésben állottak volna dr. Pavelics Anteval. A védőügyvéd azt követelte, hogy a merénylet színhelyén készült filmhíradót vetítsék le, mert a vizsgálati adatai szerint a marseillei Tőzsde-téren nemcsak olyan revolvergolyókat találtak, amelyek Georgieff fegyveréből származtak, hanem másokat is. A merénylet ügyének főtárgyalását egyébként a marseillei törvényszék előreláthatólag júliusban tartja meg.

A Vajda-beszéd hatása alatt:

A Patria a nyílt antiszemita usztítás terére lépett

Ujkeletű vérvád a feszületköpdöső rabbiról és zsidó gyerekekről

Kolozsvár, február 27.

A lejton nincs megállás. A Vajda-féle nagy ária után és nyilván annak a hatása alatt a Patria, a nemzeti-parasztpárt hivatalos lapja, a nyílt és most már teljesen korlátlan antiszemita usztítás terére lépett.

Nem tudjuk, hogy Vajdának milyen politikai érdekei fűződnek ehhez a gyors tempójú usztításhoz, de kissé különösnek tartjuk, hogy a kormány is ilyen feltűnő lelki nyugalommal tekint a rend és nyugalom felborítására irányuló alacsonyrendű törekvéseket.

A Patria mai száma cikkei közül egy állítólagos iskolai botrányról, amely állítólag a Petőfi-utcai Avram Jancu elemi iskolában történt. A cikk címe: „Fölháborító vallási provo-

káció egy kolozsvári elemi iskolában.” Alcím: „A zsidó hittanár felbuzgatja a növendékeket, hogy a feszületet és a keresztény képeket köpjék le.” A cikk ezután részletesen elmondja, hogy az említett elemiben 600 gyermek tanul, közöttük 42 zsidó. Mircea Nastase második elemista jelentette Radaşanu tanítónak, hogy Godstein Tibor másodikos és Löb Ernő harmadikos elemista a Cimbalom-utca és a Feleki-ut sarkán levő feszületet és az olvasókönyvben levő keresztény szentképeket leköpte.

A cikk szerint az igazgatóság által kihallgatott elemisták bevallották, hogy a köpködére Fülöp József rabbi, iskolai zsidó hittanáruk buzdította őket, aki maga is leköpdös-

te az olvasókönyv szentképeit.

Ugyancsak a cikk szerint az igazgatóság kihallgatta a rabbist is, aki állítólag a vádat beismerte és bocsánatot is kért, majd, amíg az ügyet elfelejtik, „hivatalos ügyben Désre utazott”.

A cikk felhívja a közoktatásügyi minisztert és az ügyészséget, hogy teljesítse azonnali kötelességét.

A történet nyilván tervszerű és tudatos misztifikáció. Szükségszerű és természetes reflexei annak a hangnemnek, amelyet most többen is gyakorolnak. Legutóbb Vajda Sándor, akitől egészen csendesen és halkán megkérdeztük, hogy ugy titokban, odahaza, amikor egyedül van: Nem szégyeli magát?

Már a jövő héten Berlinbe megy az angol külügyminiszter

Moszkvai látogatását illetőleg még nincs hivatalos kormányhatározat

Berlin, február 27.

Sir John Simon kelet-európai látogatását a német fővárosban most már befejezett ténynek tekintik. A német kormány azonban súlyt helyez arra, hogy az angol külügyminiszter Moszkva és Varsó előtt menjen Berlinbe.

A birodalmi sajtó örömmel üdvözi Simon berlini látogatását. A Berliner Börsenzeitung szerint ez lesz a legjobb alkalom a német-angol kapcsolatok szorosabbra fűzésére. A Völkischer Beobachter kiemeli, hogy a berlini megbeszélések jótékony hatással lesznek a kialakulóban levő európai tárgyalásokra. A lap különben megjegyzi, hogy azt a jegyzéket, amelyben az angol kormány megkérdezte, hajlandó-e a német kormány közvetlen tárgyalások esetén a közös francia-angol nyilatkozat valamennyi kérdésének felölésére, nem ultimátumként küldték Berlinbe, hanem csak tájékoztató céljából.

Az angol alsóház tegnapi ülésén Lansbury munkáspárti kérdésére válaszolva Simon külügyminiszter hivatalo-

san is bejelentette, hogy rövidesen el látogat Berlinbe, hozzáfűzte azonban, hogy az időpont és a részletek még megállapítandók.

A londoni lapok szerint Simon berlini útja már a jövő héten esedékesé válik.

A brit külügyminiszter szerdán egyelőre Párisba utazik, ahol előadást tart a parlamentárizmusról, ennek kapcsán azonban megbeszéléseket folytat Lavallal is. A francia sajtó egy része meg lehetően aggodalmaskodik Simon berlini útjával kapcsolatban, mert attól tartanak, nehogy az angol külügyminiszter túl messzemenő engedményeket tegyen a németeknek.

Majszkij londoni szovjetkötvet átadta kormánya hivatalos meghívását Simon külügyminiszternek. Bár az orosz meghívás ügyében a minisztertanács nem határozott még, a Daily Express úgy tudja, hogy a MacDonald kormány válasza igenlő lesz, annak ellenére, hogy az angol konzervatív körök ellenzik a külügyminiszter moszkvai látogatását.

Brassó három nemzetisége egyhanguan tiltakozik az adóbehajtás mai módjai ellen

Brassó, február 27.

Az adóbehajtások körül tapasztalt körülmények és a törvény rendelkezéseivel való szembehelyezkedés az egész országban megdöbbenést és riadalmat okozott. Brassó polgársága is megdöbbenve tapasztalta, hogy az adóhengert úgy reá szabadták a polgárságra, hogy abból magára az államra semmiféle haszon nem származhat, viszont az adóalanyok nagy része áldozatul esik.

Brassó törvényhatósági város időközi bizottságának ma délután megtartott ülésében Szele Béla dr. szóvá tette az adóbehajtásoknál tapasztalt sajnálatos jelenségeket. Példákra hivatkozva kimutatta, hogy

a törvény rendelkezéseit megkerülik a végrehajtó közegek s egy állítólagos felsőbb rendeltre való hivatkozással, minden előzetes megintés nélkül, azonnal végrehajtást foganatosítanak, lefoglalnak olyan dolgokat is, melyek mentességet élveznek s a tetejében a végrehajtás foganatosításával egyidejűleg 8 napos terminusra azonnal kitűzik az árverést is.

Erélyesen tiltakozott az ellen az eljárás ellen, mert, szerinte, amely mértékben kötelessége minden polgárnak a közterheket hordani, épp olyan mértékben kötelességük az állami alkalmazottaknak is a vonatkozó törvények rendelkezéseit betartani. Nem tesznek szolgálatot a törvények megkerülésével és az erőszakosságok alkalmazásával az államnak, mert mi

haszna van az országnak abból, ha egy sereg drága pénzen bérelt helyiséget megtöltöttek lefoglalt lim-lommal, amit senki sem vesz meg, a polgárok egy jelentős részét pedig a törvényes határidők figyelmen kívül hagyásával a romlásba döntik. Brassó egész polgársága, nemzetiségi különbségre való tekintet nélkül, kétségbeesetten várja a fejleményeket és várja, hogy az arra legilletékesebb városi vezetőség felemelje tiltakozó szavát. Javasolja, hogy az időközi bizottság terjesszen emlékiratot haladéktalanul a belügyminiszterhez és pénzügyminiszterhez és, rámutatva a sajnálatos kilengésekre, kérje a végrehajtások eszközzésénél a törvényes rendelkezések pontos betartását és a súlyos gazdasági helyzet által szükségessé tett méltányosság szóhozjuttatását.

Zerbes Mihály hozzájárult Szele dr. általános helyesléssel fogadott javaslatához és annak kiegészítésével kérte, hogy a helyi pénzügyigazgatásnál is intervenció történjen a végrehajtási nekilendülés megfelelő enyhítése érdekében.

Az időközi bizottság egyhangúlag magáévá tette Szele Béla dr. álláspontját és elhatározta, hogy egy a belügyminiszternél, mint a pénzügyminiszternél és helybeli pénzügyigazgatásnál előterjesztést tesz a kívánt értelemben. Az időközi bizottság elnöke, Dumitrescu Párvu személyesen is közbenjár, hogy a polgárságot megnyugtató és a törvényes állapotot biztosító intézkedések tétessenek.

Értekezletet tartottak a hadseregfelügyelők

Bukarest, február 27.

A hadseregfelügyelők ma délelőtt Angelescu hadügyminiszter elnökletével értekezletet tartottak, amelyen a tisztj elölptetések és kinevezésekkel kapcsolatos kérdéseket tárgyaltak le.

A szövetkezeti bank pert indított a Banca Națională ellen

Bukarest, február 27.

A szövetkezetek központi bankja pert indított a Banca Națională ellen azon a címen, hogy

a jegybank nemrégén megszavazott új alapszabálya korlátozza a szövetkezeti bankok bizonyos törvényes jogai gyakorlásában.

Ugy politikai, mint gazdasági körökben nagy érdeklődéssel várják a nem mindennapi pör kimenetelét.

Epekő-, vesekő- és hólyagkőbetegségek, valamint azok, akik hígysavas sók túlszaporodásában és közsavban szenvednek, a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által állapotuk javulását érhetik el. Az orvosi gyakorlat számos kiváló szaktekintélye hosszú megfigyelés alapján megállapította, hogy a Ferenc József víz biztosan és rendkívül költségesen ható hashajtó s ezért prostata- és vesebajoknál, valamint vakbélműtétek után is ajánlják.

HÁROM NÖT BANTALMAZOTT A MAROS- ILYEI VÉGREHAJTÓ

Déva, február 27

Még az adóbehajtások történetében is páratlan az az eset, amit Simeria Nicolae maros-ilyei adóügynök produkált. Simeria a napokban Klopót Andor dévai kereskedőnél kellő hatósági segédlettel megjelent foglalni. Miután a kereskedő egész árukészletét lefoglalta, úgy találta, hogy ez még mindig nem fedeti Klopót árutartozását és ezért behatolt annak magánlakására is. A folyosón egy kerékpárt talált, ami Klopót kisfiának legkedvesebb játékszeré volt. Mikor Klopót felesége, ki pár napos operációja után nagybetegen fektült, meghallotta, hogy a kisfiu kerékpárját is le akarják foglalni, nagybetegen felkelt és kiement könyörögni az adóügynöknek. Ez azonban hajthatatlan maradt, mire a síró, beteg asszony, annyit mondott: „Hát nincs magának lelke”. Erre a brutális adóügynök durva szökökba tört ki, majd öklével a nagybeteg asszonyra sujtott, aki nyomban ájultan összeesett. A férj, aki tanuja volt a szörnyű jelenetnek, rá akarta vetni magát Simeriára, azonban a hatósági közegek lefoglalták és így be kellett érnie az ügyéségi feljelentéssel, ami talán elégtételt fog szolgáltatni neki. Simeria ur azonban ennyivel sem elégedett meg, hanem teljesen azonos hőstettet vitt végre, itt azonban a szenvedő hős Salamon Emanuel kereskedő felesége volt, akinek könyörgését szintén öklével hallgattatta el. Itt azonban az asszony nem volt beteg és visszavágott, mire szabályos boxmeccs fejlődött ki, persze Simeria győzelmével. Még egy harmadik esete is volt az érdemes adóügynöknek Rosenthal marosillyesi pék leányával, akit azonban „csak” a földre lökött. Várjuk mi lesz a jutalma a verekedő Simeriának.

Jön az új ipari törvény!

Csak kormányengedéllyel lehet majd gyárat alapítani

Bukarest, február 27.

Lapjelentések szerint még ebben az évben az új ipari törvény. Az 1912-ben megszavazott törvény érvénye ugyanis ez év április 1-én lejár. Az új törvénytervezet megszo-

vegezésén Leon alminiszter elnöke alatt hetek óta bizottság dolgozik, mely állítólag a közeli napokban befejezi munkáját. A Lupta szerint az új törvény az ipari vállalatokat különböző kategóriákba osztja, ezenkívül intézkedéseket fog

tartalmazni a kartellek alapításáról és működéséről, valamint az iparcikkek árának ellenőrzéséről.

Többek között az egyik szakasz kimondja, hogy új gyáralapításokhoz a kormány hozzájárulása szükséges.

A fogtechnikusok újabb mozgalma

Zilah, február 27.

Háromszáz állásban levő, vagy magánpraktikust folytató, de diplomával nem rendelkező zsidó fogtechnikusok nevében érdekes és figyelemreméltó indítványt terjeszt rövidesen a parlament elé Tibil Joan dr. szenátor, a vármegyei liberális párt elnöke. Tibil szenátor, aki a fogászok séreimeinek parlamenti előterjesztését vállalta, javasolni fogja az egészségügyi törvény vonatkozó rendelkezéseinek módosítását olyképpen, hogy bizonyos időközönként engedélyezzenek újabb tanfolyamokat és ezzel adják meg a lehetőséget minden megfelelő gyakorlattal rendelkező fogásznak ahhoz, hogy mesterségét szabadon folytathassa. Kéri fogják azonkívül a fogászok a tanoncfelvételek megszüntetését is. A rövidesen megtörténő előterjesztés sorsát élénk érdeklődéssel várja az ország valamennyi fogtechnikus.

A kamara és szenátus ülése

Bukarest, február 27.

A kamara mai ülésén Sassu földművelési miniszter a kormány nevében nyilatkozatot olvasott fel, amelyben bejelent, hogy a nemzeti-parasztpárttal folytatott tárgyalások eredménytelenül végződtek. Kéri a többségi képviselőket, támogassák a kormányt a szövetségi törvény további vitája során, annál is inkább, mivel a reformnak nem politikai, hanem elsősorban államgazdasági jelentősége van.

Madgearu: Mi komoly ellenőrzést akarunk és nem végzaturákat.

Sassu után Negura alminiszter beszél, aki visszautasítja a nemzeti-parasztpárt kifogásait.

Ghelveanu (nemzeti-parasztpárti) hosszasan foglalkozik a törvényjavaslattal. Pártja nincs ellene az ellenőrzésnek, a kormány viszont legyen következetes és vezesse be az ellenőrzést mindazokba a vállalatokba, amelyek az államtól támogatást élveznek.

A szenátusban D. R. Joaulescu (nemzeti-parasztpárti) kéri, hogy bocssák a szenátus rendelkezésére a Skoda-vizsgálat anyagát, hogy az ügyet itt is tárgyalhassák. Ezzel kapcsolatban szükségesnek tartja, hogy a miniszterelnök mielőbb beszámoljon mindkét Ház előtt az új szerződés feltételeiről.

Pop Valér igazságügyminiszter válaszol a felszólalásra. Kijelenti, hogy az új szerződés a román államra nézve igen előnyös feltételeket tartalmaz. A miniszterelnök egyébként a közeli napokban beszámol a kamara és a szenátus nemzetvédelmi bizottsága előtt a tárgyalások anyagáról és ismertetni fogja a feltételeket is.

A szenátus ezután rátér a büntető törvénykönyv szakaszonkénti vitájára.

*

A nemzeti-parasztpárt parlamenti csoportja kedden délelőtt ülést tartott. Több felszólalás után a csoport elhatározta, hogy a kamarában valamennyi nemzeti-parasztpárti képviselő szólaljon fel a szövetségi törvény vitája során. Illetékes körökben a kormány és a nemzeti-parasztpárt közötti viszony újabb elmérgesedéséről beszélnek, aminek beszédes bizonyítéka a csoportülésen elhatározott obstrukció. Kérdés, hogyan válaszol a kormány erre az újabb nemzeti-parasztpárti támadásra.

A LEJ KÜLFÖLDÖN

Budapest 3.41—3.44, Berlin 2.48—2.49, Prága 15.25—15.55, London 482.50, Bécs 2.58—2.62.

Földrengés és itéletidő pusztított Kréta szigetén

15 halottja és 100 sebesültje volt a katasztrófának

Athén, február 27.

A Görögországhoz tartozó Kréta szigetén hétfőre virradólag heves földrengés volt, amely nagy pusztításokat végzett. A földrengéssel egyidejűleg irtózatos vihar is dühöngött, úgyhogy a fogyatékos öltözetben a szabad ég alá menekült lakosság rémületét borzalommá fokozták a dörgések, villámok és a felhőszakadás. A sziget fővárosának nevével viselő Kandia tartományban a katasztrófának 7 halottja és 50 sebesültje volt. Egy másik tartományban egy halott és 12 sebesült áldozata lett a földrengésnek és itéletidőnek.

Az athéni kormány megtette az intézkedéseket a segélyezésre.

Az az enyhe földrengés, amelyet hétfőn délután Bukarestben észleltek, nyilván utórezgése volt a kréti katasztrófának.

Nyugateurópában is sok helyütt tomboltak hétfőn az elemek. Délfranciaországban, Savoyában és Északolaszországban rettenetes viharok pusztítottak, mégpedig olyan nagy erővel, hogy tetemes károkat okoztak az épületekben és állatállományban is.

Újabb athéni jelentés szerint a kréti földrengésnek összesen 15 halottja és száznál is több sebesültje volt.

Az ipari és kereskedelmi miniszter

A prefektusokat, a polgármestereket és a szakkamarákat mozgósítja az áruzsora ellen

Bukarest, február 27.

Az utóbbi időben történt indokolatlan áremelések — amint a Viitorul írja — arra késztették az ipari és kereskedelmi minisztert, hogy szigorú intézkedéseket fogantasson az áruzsora letörése érdekében. A miniszter megbízta a kereskedelmi és ipari felügyelőket, hogy kerületekben a legszigorúbban őrködjének az árdragításról szóló törvény betartása fölött. Ugyanígy utasítást kaptak a pre-

sektusok és a szakkamarák vezetői is.

A polgármestereknek szintén kötelességévé tette a minisztérium az árak ellenőrzését, különös tekintettel a közszükségleti cikkekre.

Ma kiadott rendeletében az ipari és kereskedelmi miniszter a kereskedők tudomására hozza, hogy mindazok, akik az egyes cikkeket indokolatlanul megdrágítják, nem kaphatnak behozatali engedélyt.

Mit kértek Schuschniggék Londonban?

Szabadítsák fel Ausztriát a gyámság béklyóitól

Laval elosztatta a kisantantnak az osztrák—francia tárgyalásokkal kapcsolatos aggodalmait

London, február 27.

Azokat a megheszeléseket, amelyeket Schuschnigg osztrák kancellár és Berger-Waldenegg külügyminiszter az angol államférfiakkal folytattak, elsősorban a beavatkozást és támogatást kizáró közép-európai egyezményterv megvitatásának szentelték. Ezzel kapcsolatban természetesen behatóan megtárgyalták Ausztria politikai és gazdasági helyzetét.

A Star értesülése szerint Schuschnigg teljes politikai és katonai egyenlőséget követel Ausztriának. Azt kívánja, hogy a közép-európai egyezményt illető tárgyalásokon Ausztria egyenlő félként vehessen részt s ő is biztosíthassa a többi állam önállóságát és területi épségét a kölcsönösség elve alapján. Ezenkívül vehessen részt Ausztria is a nagyhatalmak és a többi államok között Ausztria esetleges védelmére folytatandó tanácskozásokon, tehát ne nélküle döntsének órára. Szabadítsák fel Ausztriát is a békeszerződés valamennyi katonai és légügyi korlátozásától. Köthessen Ausztria akadálytalanul gazdasági egyezményeket szomszédaival. A legkézenfekvőbb kérdés azonban az, hogy ha Ausztria függetlenségét külső veszély fenyegetné, idegen csapatok megszállhatnák-e Ausztriát az osztrák kormány és a Népszövetség hozzájárulása nélkül.

FELVILAGOSÍTÁST KÉRTEK A KISANTANT-KÖVETEK

Laval francia külügyminiszter tegnap fogadta Spalajkovics jugoszláv követet, majd Ossusky cseh és Politisz görög követeket. A követek felvilágosításokat kértek tőle az osztrák—francia tárgyalásokról. Laval közölte velük, hogy az összes kérdésekben egyetértettek. Elosztatta a Habsburg-restaurációval kapcsolatos kisantant-aggodalmakat, kijelentve, hogy ezt a kérdést a Schuschniggékkal folytatott párisi tárgyalásokon nem is érintették.

A Petit Parisien szerint Laval jegyzeteket készített a párisi osztrák—francia megheszelésekről s azokat rövidesen közli Rómával.

Manolescu-Strunga érdekes konfliktusa a petróleum-vállalatokkal

Bukarest, február 27.

Jelentették annakidején, hogy Manolescu-Strunga ipari és kereskedelmi miniszternek sikerült megegyeznie Románia angliai hitelezőivel az adósságok letörlesztése tekintetében. Az egyezséget a minisztertanács is jóváhagyta. Ennek megfelelően az első részlet, 400 ezer font átutalása február 28-án lenne esedékes. Miután azonban a Banca Națională nem rendelkezik a kellő devizamennyiséggel, Manoles-



cu-Strunga tárgyalásokat kezdett az angol érdekeltségű petróleumvállalatokkal és javaslatot tett, hogy az első részletet azok az angol érdekeltségek folyósítsák, amelyek a petróleumrészjegyeket megvásárolták Romániától, tekintettel arra, hogy váltóik leszámítását a francia kormány Manolescu-Strunga intervenciója következtében, lehetővé tette egyes párisi bankoknál.

A tárgyalások során — amint értesülünk — az illető vállalatok, az Astra Romana és a Romano Americana olyan követelésekkel álltak elő, amiket a miniszter nem fogadhatott el. Politikai körökben úgy tudják, hogy abban az esetben, ha a kormánynak esztendőig nem sikerül ezekkel a vállalatokkal megegyezésre jutnia, Manolescu-Strunga lemond tisztségéről.

Lapzártakor

Súlyos büntetést szabott ki a magyar bíróság Markovics Ernőnek hollandiai gyárosra, akit szacharincsempészetten érték rajta. A lánán, amelyben a szacharin érkezett, nyersanyag felírás volt, jellemző azonban, hogy Magyarországon nem sikerült az értékesítés s a holland gyáros már tovább irányította az árut Romániába. A határon aztán rájöttek, hogy a nyersanyag közé 180 kiló szacharint is csomagoltak. A gyáros büntetése ezer pengő, ezen kívül azonban 950 ezer pengőnyi bírságot is kirottak rá, mint a csempészt áru értékének a tízszeresét.

Az északafrikai francia gyarmatokon

újabb zavargás ütötte fel a fejét. Mostaganen városban a munkanélküli bennszüittek tüntető felvonulást tartottak, majd összeütköztek a gyarmati katonasággal is. A város helyőrsége nem bizonnyal elég erősnek a tüntetőkkel szemben s azért Oranból és Mascarából segélycsapatokat kértek. A tüntetések során több súlyos sebesülés is történt.

Az amerikai sajtó feltűnést keltő megállapításai szerint a Macon katonai léghajó katasztrófájának az oka japán merénylet volt. A kiküldött vizsgálóbizottság szakértője nyíltan kijelentette, hogy a merényletben valamelyik tiszt is bűnös, mert nem vette észre a kötelező ellenőrzés során a készülő merényletet. Egyébként a merényletet az étterem egyik japán származású pincére követte el, aki önmagát felrobbantva pusztította el a hajót. Nagy a gyanú, hogy ugyanilyen sors érte annakidején a Macon festvérhajóját, az Acront is.

SZEPES LASZLÓ ISMERT BUDAPESTI gabonahozományos a napokban megszökött. A megindított vizsgálat kiderítette, hogy a gabonabizományos nagyarányú spekulációs üzletbe fogott, de rajtavesztett és fizetéseképtelenné válva, egyik ügyfelétől, Gluckstahl Andortól 700 ezer pengőt sikasztott el. A vizsgálat folyik.

HÉTFŐN ESTE MADRID UTCÁIN egy teherautó száguldott végig, amelyről több lövést adtak le. A lövések egy rendőrt és egy polgárt megsebesítettek. A hatóságok attól tartottak, hogy újabb forradalmi megmozdulás készül s ezért a rendőrség a középületeket és a város fontosabb gócait megszállotta.

A LEGFELSŐBB OSZTRAK TÖRVÉNYSZÉK kedden délután halálra ítélte Pribauer Antal 22 éves földművest, aki 1934. augusztusában megölte és kirabolta Pollák István rendőrt. A benyújtott kegyelmi kérvényt a szövetségi elnök visszautasította s így az elítélteit délután háromnegyed hat órákor ki is végezték.

KICSAPTAK AZ ARANYKERESŐ NAGYVÁRADI DIÁKOKAT

Látogatás az iskolában és beszélgetés az összes illetékes tényezőkkel

En azt hiszem, hogy a miniszter, szokása ellenére, most irgalmas lesz és a szülők ne csináljanak csacsiságot

Nagyvárad, február 27.

Az a három tisztviselő, aki az igazgató szobájába előtt dolgozik, irodaasztaloknál és írógépeknél, komor érettségi biztosnak tűnik s remegés fog el a felében, ahol ülök, noha csak érdeklődni jöttem fel az „aranyat” készítő diákok ügyében.

Pár lépés választja el folyosók zivajos zaját a pár teremtől, ami tanári szoba, titkári hivatal és igazgatói iroda. Pár lépés csak, de a levegő, amibe belépek, komor és rideg. A köszönés éppen csak elmorog sunyin az orrok alatt. Nem mernek kedvesebben fogadni, hát-ha szülő vagy hozzátartozó vagyok, isten ments, hogy jól érezzem magam itt egy pillanatra.

A fotelbe várom, hogy bemehessek az igazgatóhoz.

Az íróasztal mellett az egyik talán 21 éves irodai tisztviselő fehér lapot vonalaz. Minden vonal után feláll, homlokát megráncolja, szemét kitágítja s úgy nézi, annyi gonddal, tragédiával munkáját, mint Keppler nézhette a csillagokat az égen, miközben számokkal viaskodott.

A másik tisztviselő ceruzát hegyez. Lassan, ünnepélyesen nem is értem, hogy maradt ehhez az aktushoz szürke ruhában, szinte elvárom a fekete zakót s valami orgonabugást is, ami ezt a ceruzhegyezést ünnepibbé kerekíti.

A titkár azután végleg elborult. Kezét hajába turva, szemüvegén át, a sorokat úgy olvassa, mint végtelen integrál tételeket.

Ez a levegő az igazgató irodája előtt. Ridegség, tartózkodás, bürokrácia.

És miért? Miért van ez a hivatal, ez a tanári szoba s ez az igazgatói iroda olyan messze a tanteremtől, mi ez a fölösleges fegyelem-fenntartás, amiben sohasem találkozhat tanár a tanulóval? Hol ér véget már egyszer a tanrendszer elkorhadott bürokratizmus, jön-e valaki, egy bátor forradalmár, aki más levegőt hoz, új hanggal merészkedik e kriptaszag nyirkos atmoszférájába?

A PEDELLUS

De elég kellemetlen s furcsa típus a pedellus is. Ez a különös massa, a tanár és a szolga között bolyong, hosszú évtizedek óta már. Nem ur és nem szolga. Pedellus.

Ő az, aki nyugodtan megpofozhat egy gyereket, ha rendetlenkedik a folyosón, ő az, aki kimérten és tartózkodón felel, ő az, aki kiegészíti ezt a komorra erőszakolt anakronizmust, amit az iskola és kapcsolt részei jelentenek.

Levelet hoz be a titkár urnak. Nem alázatosan, viszont nem is szemtelenül. Ugy látom, harcol benne a vágy, hogy valaha, ha csak egyszer is, köztük egy harc az ő győzelmével végződjék. A titkár nem tanár — viszont nem is tanuló. Ezért a pedellus beszédjében állandóan ott lebeg a tiszteletlenség és a kényszerült tiszteletadás is ugyanakkor.

A TITKÁR

A titkár átveszi a levelet. Megnézi, majd többször fellöki a tenyerében, mintha súlyát mérlegelné. Azután az ablakhoz viszi, átnéz rajta a napsütésbe, végül dönt: felszakítja. Elolvassa és int a kezével a pedellusnak, hogy elment. Ebben az intésben is viaskodás van. Nem mer tul nagy gesztussal inteni, viszont annyira, amennyire merészel, mégis csak megalázza a pedellust kézmozdulatával. Ugy érzem, örök harc ez köztük. A pedellus és a titkári szoba személyzete között. Ebben a harcban hosszú évek óta nem merészelte egyik fél sem kategorikusan tisztázni az erőviszonyokat.

Elképzelem, hogy ez is itt mind hamis, fölösleges poz. Végeredményben a legjobb és a legudvariasabb számítások mellett is, kitől kaphat levelet egy ilyen iskolai titkár? Ki írhat neki néhány sort, délelőtti tizenegy órakor, egy rózsaszínű levélpapíron? Ki írhat neki?

A pedellus távozik s a titkár ismét elborul. Most már a levél fölé borul, ki-

kusza vonalak fölé az asztalán.

Politikusok nem írhatnak neki, Romain Rolland se igen írhatott, Tatarescu se valószínű a Skoda céggel való tárgyalások közepette.

Itt csak egy nő írhatott, egy nagyon bájos és kedves nő írhatott tavasszal, hogy a nap is ragyog. Csak az írhatott egy pár sort és ő is csak annyit, hogy jön-e délután a moziba, vagy nem jön.

Leleplezem magamban lassan a titkár ur állandó fejhezkapó s hajban turkáló borulatait s e ragyogó napsütésben az összes diákokat sajnálom, hogy valaha is be kell jöjjenek ebbe a nagyképi szobába információt kérni, vagy kihallgatásra kanosszázni.

ÖT DIÁK KICSAPVA — A KONFERENCIA EREDMÉNYE SZIGORUAN DISZKRÉT

Dr. Nes Teodor igazgató már kedvesebb, közvetlenebb ember. S kérdésemre, hogy mi történt a konferencián, röviden válaszol.

— Öt diákot kicsaptunk a liceum román szekciójából, a kisebbségi diákok nem voltak bűnösök. Különben bővebben nem nyilatkozhatom. A konferencia eredményét kihirdettük az osztályokban. A végleges döntést ebben az ügyben a közoktatásiügyi miniszter hozza meg. . .

Megkérdem, hogy nem-e lehetett volna diákcsínynek minősíteni ezt az egész „betörést” a kémiai szertárba és nem lehetett volna enyhítő körülménynek venni azt, hogy 12 és 13 éves gyerekek aranyat akartak előállítani, megszedülve, valami kalandor regénytől, nyilván nem büntetett akartak elkövetni?

Nes igazgató kitérőleg válaszol. Nem áll módjában tulságosan sokat beszélni. Erre a nyilatkozatra sem hatalmazta fel a tanári konferencia.

AZ EGYIK SZÜLŐ TRAGIKUS GONDOLATA

A szülők, mint távozóban a folyosón hallok, megrendülve állanak a szomu-

ru szenzáció középpontjában. Az egyik gyerek apja, amint meghallotta a konferencia eredményét, elkeseredésében öngyilkosságra gondolt és csak nagy nehezen lehetett lebeszélni tervéről és tetét megakadályozni.

Az öt diák a közoktatásiügyi miniszter határozatáig nem mehet fel az iskolába.

★

Nem akarjuk befolyásolni szülők véleményét gyermekeikkel szemben, nem is ajánlunk pszichoanalitikus módszereket Ferenczi Sándor módorában, aki szerint az alkalmazkodó lépéseknek a felnőttektől kell kiindulni elsősorban, de mindenestre figyelmeztethetjük az ügyet annyira tragikusan felfogó szülőket arra, hogy emlékezzenek saját gyermekkorukra, azaz a szülők először önmagukat igyekezzenek megérteni.

Gondoljanak a szülők arra a rengeteg iskola-drámára, ahol a tanárok tulságos bürokratizmus, pedagógiai ismerethiánya, a szülők megmemértésével elkeveredve, már annyi bajt, annyi tragédiát okozott.

Nem tudjuk, hogy mi lesz a közoktatásiügyi miniszter véleménye ebben az ügyben, de úgy véljük, hogy nem lehet megsemmisítő.

Tizenkét, tizenhárom éves gyermekek felett nem lehet ítélszéklet tartani és nem lehet őket egy esetleges rossz hangulatban született ítélet taglójaival örökre megsemmisíteni, életlehetőségeiknek könyörtelenül az útjában állani.

A közoktatásiügyi miniszter az íratok és a tanári konferencia határozatánál emlékezzék vissza az ő tizenkétéves korára és ez után hozza csak meg határozatát, amely úgy hisszük, nem lehet és nem lesz tragikus.

Gábor István

Antiszemita-hecc volt Budapesten is

Botrányos tüntetés egy film előadása közben

Budapest, február 27.

Tegnap este a budapesti Radius-mozinál parázs tüntetés zajlott le. A tüntetést antiszemita diákok rendezték, abból az alkalomból, hogy a Radius-moziban vetíteni kezdték a Feuchwangernek „Jud Süß” című regényéből készített hasonló című filmet, amelyben Konrad Veidt kapott nagyszerű szerepet.

Körülbelül 40 antiszemita diák gyűlt össze a mozi előtt s

hangosan tüntetve a zsidók ellen, kövekkel bezulta a mozi kirakatait.

A tüntetés és a rombolás nagy riadalmat okozott. A rendőrség riadókészültségre

gépkecsikön azonnal kivonult a tüntetés színhelyére, mire a hős tüntetők szanaszét futottak. Az előadás ezalatt tovább folyt. De a diákok az elsőtől kezdve nézőtérre is zavart és riadalmat okoztak azzal, hogy

egereket és patkányokat engedtek szabadon a széksorok között.

Az undok állatoktól megriadt nők sikoltozva igyekeztek menekülni s olyan riadalom keletkezett, hogy az előadást félbe kellett szakítani. A rendet azonban hamarosan helyreállították.

A rendőrség a kődobáló és botránykózó diákok kézrekerítésére megindította a nyomozást.

A hivatalos monodo'so'ci a bíróság előtt:

Külföldi dohány után kutattak egy temesvári szállítónál, aki nem is dohányzik

Aki a monopolbirságokra alapítja egzisztenciáját

Temesvár, február 27.

Zeitler Oszkár, egykor asztalosmester, jelenleg, mint a monopol egyik ellenőre, vallotta, hivatalos besugó állott tegnap vádlottként a bíróság előtt. Zeitler ur nemrégiben felkereste Vasiliu Pál dohányjövődéki ellenőrt és bizalmasan besugta neki, hogy Tornoczy Lajos, ismert temesvári szállítási vállalkozó nagymeny-nységű dohányt tart lakásán s a külföldi dohánytermű beszerzése céljából állandó összeköttetést tart fenn egy Kovács nevű ismert dohánycsempészszel.

A feljelentést házkutatás követte, melynek alkalmával azonban egy szemernyi dohányt se találtak Tornoczynál, se külföldit, se belföldit, mert mint kiderült, a szállító nem is dohányzik. . .

Ezután Tornoczy tett hamis vád miatt feljelentést Zeitler ellen. A tegnapi tárgyaláson a törvényszék negyedik szekciójára előtt Zeitler azzal védekezett, hogy ő „jóhiszeműen” követte el a besugást

hiszen ő látott valami gyanús dohányt Tornoczy lakásán. Majd Vasiliu ellenőrt hallgatták ki tanuként, aki igen érdekes dolgokat árult el.

— Zeitler — ugymond — gyakran jelenik meg nálunk, hogy „besugon” valakit. Ugyszólván hivatalos besugó. Láttam nála egy „fekete listát”, rajta egy csomó tekintélyes temesvári polgár nevével, akik ellen nyilván hasonlóképpen dohánycsempészési páddal akar fellépni.

A törvényszék ilyenformán bűnösnek találta volna Zeitlert, mikor, az utolsó percben, Anuica Aurél dr. védő gyors tárgyalásokba bocsátkozott Tornoczyval és kieszközölte, hogy az megbocsátott a besugónak és visszavonta a vádat.

Igy menekült meg a büntetéstől Zeitler Oszkár, aki különben ismert alakja a temesvári törvénykezésnek. Gyakran látható a törvényszéki termekben, hol mint terhelő tanu, hol pedig mint vádlott. . .

Tűzzel-vassal hajtják az adót Székelyudvarhelyen

Székelyudvarhely, február 27.

Székelyudvarhelyen minden elképzelést felülmúló szigorral kezdtek meg az adóbehajtást. Üzleteket, vendéglő-pincéket pecsételnek le és társzekerekkel szállítják be a butort a pénzügyigazgatóság-ra.

Érdekes letartóztatás Aradon

Arad, február 27.

Szenzációs érdekességű letartóztatás történt Aradon. Tegnap váratlanul megjelent az aradi ügyészségen dr. Grünfeld Ede, a Lomási Erdőipar részvénytársaság jogi osztályának volt vezetője, aki annakidején a Lomási-féle óriási feltűnést keltett adócsalási ügyet kipattantotta.

A nagy port felvert adócsalási ügy során Grünfeld doktor az ügy vádlottjai közé került. Ugyanis az a vád merült fel ellene hogy ő volt az, aki az ügyben szereplő két marosvásárhelyi tisztviselőt megvesztegette és ezzel az adócsalást megkönnyítette. A törvényszék annakidején a két tisztviselőt felmenette, azonban a tábla súlyosabban ítélte meg a dolgot, mert 2 és 3 évi börtönnel büntette a két marosvásárhelyi tisztviselőt.

A Grünfeld doktor ügyét ekkor különválasztották és mintán külföldön is meretlen helyen tartózkodott, a hatóságok letartóztatási parancsot adta ki ellene. Grünfeld doktor, aki tegnap önként jelentkezett az aradi ügyészségen, előadta, hogy mindezideig szanatórium kezelés alatt állott Budapesten és nem volt tudomása arról, hogy a hatóságok ellene letartóztatási parancsot bocsátottak ki.

Grünfeld Ede dokort jelentkezése után letartóztatták. Grünfeld ekkor azt a kérését fejezte ki, hogy ügyének tárgyalását a legrövidebb időn belül tárgyalják ki.

MEGSZÜNTETÉK AZ UJARADI POSTAHIVATALT

(Arad) Ma érkezett meg Aradra a postavezérigazgatóságnak az a rendelete, amelynek értelmében az ujaradi postafőnököt megszüntetik. Ez a helyzet lehetetlen helyzetet teremt, mert 8 ezer ujaradi lakos marad postahivatal nélkül. Az ügynek érdekes előzményei vannak. Annak idején, amikor a kisebbségi postamestereket eltávolították, menesztették az ujaradi posta sváb főnökét is. A sváb lakosság az ujonnan kinevezett román postamestert nem volt hajlandó fa- és természetbeni segélyben részesíteni, úgy, hogy az új postamesternak távozni kellett. Helyét segéderővel töltötték be azóta. A postavezérigazgatóság most úgy segített magán, hogy egyszerűen megszüntette a fontos szervet.

Hozzászólás

Jogot a férfiaknak!

Tökéletesen meg vagyok arról győződve, hogy ennek a pár sornak a világon semmi hatása se lesz hölgyeinkre. Ettől egy birdzspárti még nem bomlik, a römizők tovább römiznek körömlakkal, vagy anélkül, kiki a maga egyéni gusztusa szerint. Mondjam azt, hogy az asszony a család lelke és ha ez a lélek egyfelől mindenféle színes és édes napaszkodtól naponként berug, másfelől reggelig kártyázik, délig álomban szendereg és ebéd után rohan kártyázni ismét reggelig, akkor a család sorsát nem nézhetjük bizakodó optimizmussal? Senki se tagadja, hogy a kártya-zenvedély átkos társadalmi mérge s alig van ember, akivel vitatkozni kellene azon, hogy napi tíz tizenkét órási bridzsezés nem éppen egyértelmű az anyai és hitvesi kötelességek teljesítményétől teljesítésével. De hát tárgyalagos korban élünk, a dolgokat úgy vesszük, ahogy adódnak s miért ne kártyázhatna az asszony is, ha a férfi kártyázik és miért ne lenne az asszonynak éppen úgy joga élvezni a pénzt, vagy kifosztani barátait, miért ne lenne joga éppen úgy megtagadni minden kötelességet az emberi közösséggel szemben, — mint a férfinak, aki lássa be végre, hogy az asszony felszabadult és a maga életét éli a maga gusztusa és módja szerint.

Hát persze, a férfiak is kártyáznak. De mintha mégsem olyan mértékben, mint az asszonyok. Hiszen azt a pénzt, amit az asszonyok elkártyáznak, valaki mégis csak megkeresi s ha ehhez még hozzáadjuk azt, hogy ez a valaki a kártyázó asszony kosztját, kvártélyát, ruhazámláját, kozmetikáját, ital- és dohányzási költségét, sportrezsijét és a titokzatos asszonyi lélek minden egyéb igényeihez kellő pénzeket is megkeresi, akkor úgy rémlik, hogy ez a valaki, férfi, barát, apa vagy bárki, de mindenesetre férfi, ez mégsem kártyázhatik annyit, mint a hölgy, akinek az egész ingyenben van. Valami baj van itt a jogok körül, mert alig hiszem, hogy a tisztas családanya, feleség vagy barátnő éppen olyan természetesen találja, ha az eltartásra rendelt férfi szintén csak kártyázásra szorított, mint amilyen természetesen a maga kártyázását találja. Sőt azt hiszem, a meg nem értett lélek szent jogán, a kifürkészhetetlen bölcsesség szépségeit brutalizáló férfi ellen sikoltó felháborodásban szabadságát és asszonyi méltóságát hangosan reklamálva a lelki válságok minden tragikus lázadásában utasítaná el magától az asszony a férfit, ha az pénzkereső munka helyett idejét kártyázással tölti. Abban a nyomban esedékes lenne egy új szerelem, amely ellenállhatatlanul sodorja a nőt megértőbb lelkekhez és teljesítőképesebb pénztárcákhoz, az asszonyi jogok kiélésének tartalmasabb lehetőségeihez.

Mondom, a jogokkal nincs egészen rendben a dolog. Hagyjuk az etikai kételyeket és maradjunk abban, hogy az asszony kártyázik és elveri a pénzt úgy, ahogy a férfi teszi. De úgy, kérem szépen, éppen úgy, vagyis elveri a magáét, azt, amit ő maga keres. Mikor az ugynevezett dolgozó asszony, vagy akár a gazdasszony, de mindenesetre az, aki nem mástól harárcsola az elkártyázandó pénzeket, ha ilyen asszony él, úgy mint a legnotóriusabb férfitumpok, hát ez lehet siralmas egy magas etika szerint, de csakugyan oly mértékben privátügy, mint a férfitumpok lumpolása. Am a dolgozó asszonyok ritkán használják ki a munkával szerzett szabadságukat arra, hogy a mehezzen került pénzét ebül vesztik el és bizavást állíthatjuk, hogy a kártyázók és egyéb ingyenelők túlnyomó többsége, a hitvesek és egyéb eltartottak sorából kerül ki. És itt felmerül az a kérdés, hogy vajon az eltartást nem jár-e valami ellenszolgáltatás, vagyis a háziasszony vagy a nő másféle szövetkezése egy férfival valóban csak annyit jelent, hogy a férfi dolgozik, a nő pedig elkölti a pénzt a férfi dolgozik, a nő pedig elkölti a pénzt kártyán, kozmetikán, sporton, ivászatán, táncban és különböző áruházakban?

Legyünk tárgyilagosak. A férfi, aki eltart egy nőt, annak a nőnek éppen úgy munkaadója, mint az irodakasszonynak az ő főnöke. Mondom, ne ábrándozunk az ilyen viszonyok etikai szépségéről, azt nezzük, az üzletben melyik mit ad, hogy jog szerint kapjon. A munkát, a törődést, a küzdelmet, a megaláztatást, az élet minden szörnyűségét és kötelességét vállalja a férfi, a nő pedig elfogadja mindazokat a javakat, amiket a férfi meg tud szerezni. Illetőleg egy kis szerelemmel szolgál értük, de ezzel aztán kész is minden, amit a férfi az asszonytól kaphat. Csak ennyit ad az asszony, munkát a családban, bajlálási hűséget a küzdelemben, lelket a csüggedésben, jószágát és barátságát a keserűségben, ezt mind nem adja és amit ad, azért minden jogot magának követel? Amióta a nők jogaira eszméltek, kezd a házasság nagyon tisztességtelen üzlet lenni: a férfiaknak kötelessége van és a nőnek csak joga, ami tagadhatatlanul keserves a férjnek, de

Vajda kolozsvári beszédének bukaresti visszhangja

Az Adeverul szerint számolni kell az ösztönösen tömörülő kisebbségek politikai összefogásával

Egy volt nemzeti-parasztpárti miniszter szembehelyezkedik a numerusz valahikusszal

Jorga Párisban megdicsérte Hitler „fajtisztító” intézkedéseit s mellékesen kormányprogramot adott

Bukarest, február 27.

Vajda kolozsvári beszédétől visszhangzik a fővárosi sajtó. A szélső jobboldali lapok természetesen kitörő örömmel fogadják a volt miniszterelnök újabb megnyilatkozását, a baloldali sajtóorgánuk viszont aggodalmas hangon írják azokról a következményekről, melyek a mozgalom nyomán előreláthatólag jelenik meg a kül- és belföldön egyaránt.

Az Adeverul vezércikkben válaszol a kolozsvári előadásra. A cikket Tudor Teodorescu Braniste, a neves román költő jegyzi. Mindenekelőtt megállapítja, hogy csalódtak azok, akik új érveket vártak Vajdától. Mindössze az történt, hogy a volt miniszterelnök eseteket sorolt fel annak bizonyítására, hogy a román fiatalok képtelenek saját országában elhelyezkedni. Ugyanilyen esetekkel ismert a kisebbségek is előhozakodhatnak. Könnyen kimutathatók ők is, hogy mi a helyzete a kisebbségi fiataloknak.

A bajok okát nem a kisebbségekben, hanem a gazdasági krízisben kell keresni, amely nem ismert román, magyart, zsidót vagy szárszt. A világon átviharzó katasztrófa egyaránt sújtott minden államot és minden nemzetet. Ilyen körülmények között a numerusz klauzusz nem lehet megoldás, legfennebb igazolási anyag. A moz-

galmat tehát abból a szempontból kell elbírálni, hogy mennyiben lesz kárára az államnak. Haszonról ugyanis szó sem lehet. Hitler Németországát kipróbálta már ezt a receptet. Az eredmény az lett, hogy Németország helyzete ma még tragikusabb, mint annakidején volt. Ettől eltekintve a mozgalom vezetői igen veszedelmes játékba kezdtek. A cikkíró emlékeztet az 1907-iki eseményekre, amikor a zsidóellenes jelszavakkal tényleg vezetett parasztszok lázadásban törtek ki.

Belpolitikai szempontból — hangzik a cikk — annyit már sikerült a mozgalomnak elérnie, hogy a kisebbségeket tömörítésre készítette. A jobboldal fellépésére mintegy varázslásra eltűntek a kisebbségek sorai között jelentkező egyenetlenségek s ma már az a helyzet, hogy a kisebbségek ösztönösen egymáshoz húzódnak s a belpolitikának újabb nehézségekkel kell számolnia: a kisebbségek blokkjával.

Külpolitikai téren pedig újból jelentkeznek a mesterségesen napirendre tűzött kisebbségi probléma. S akkor történik ez, amikor Románia belső helyzetét minden szempontból konszolidálni lehetett tekinteni. 1929-ig a nemzeti-parasztpárt erdélyi szárnyának tiltakozásai következtében a külföld bizalmatlanul figyelte az

események kialakulását. Külpolitikának másik kényes pontja a Szovjet magatartása és a besszarábiai kérdés volt. Most, amikor szerencsésen megoldottuk ezeket a kérdéseket, amikor a külföld bizalmát sikerült megnyernünk, mi magunk helyeztük folyamatba a harmadik pórt azáltal, hogy napirendre tűzzük a kisebbségi problémát.

Vannak azonban már következmények is. A numerusz klauzusz a nyugati államok felfogásában egyenlő a hitlerizmus, sőt: egy a németbarát külpolitikával. Ez a gyanakvás annál is inkább gyökeret verhet a lelkekben, mivel Vajda kolozsvári beszédében többek között azt is kijelentette, hogy javasolt reformját, ha a pártok nem fogadják el, úgy a „pártok fölött” is megvalósítja.

— A „pártok fölött” diktatúrát jelent — állapítja meg a cikkíró. Ettől a pillanattól kezdve minden rejtett kombinációról szóló kőszá hir hihetővé és minden gyanakvás jogossá válhatik.

A vezércikk így végződik: — A két nagy pártnak kötelessége, hogy határozott állásfoglalással tisztázza a helyzetet és tegye jóvá azt a baklövést, mely súlyosan esik latba az egyesített Románia belső és külső helyzetének szempontjából egyaránt.

Vajda — hitlerista

A Dimineata megállapítja, hogy Vajda kolozsvári előadásával a romániai hitleristák és cuzisták sorába lépett. Beszédében többek között az állította, hogy a romániai nagy gyermekhalandóság az „idegen” orvosoknak köszönhető. Ezzel a kijelentésével még a cuzistákat is tulli-citálja. Megjegyzendő az az állítása is, hogy „az idegeneknek érdeke a színházon és az irodalmon keresztül megfertőzni a román népet”. Vajdának — írja a lap — még a hitleri „szinvonalt” sem sikerült elérnie.

A Dimineata úgy vélekedik, hogy Vajda tudatosan készíti elő a párttal való szakítást. A végrehajtó-bizottság ülése után arról volt szó, hogy javaslatát egyelőre ad acta teszi. Most váratlanul ismét kiállt a porondra egy ügyvédcsoporthívására, amelynek különösképpen egy liberális politikus áll az élén.

A Lupta közli Costachescu volt közoktatásiügyi miniszter nyilatkozatát. — A születési bizonyítványt — jelentette ki a volt miniszter — nem lehet a román társadalom értéksztűró készülékének tekinteni. Aki dolgozik, aki tehetséges, el kell hogy érje az őt megillető pozíciót. Az ifjúság legfőbb kötelessége, hogy tanuljon és komolyan képezze magát a gyakorlati életre.

MIT MOND JORGA

A Curentul párisi szerkesztője hosszú beszélgetést folytatott a francia fővárosban tartózkodó Jorgával. Az újságíró leg-

első kérdésére, hogy milyen újítással lehetne véget vetni a mai gazdasági állapotoknak, Jorga azt válaszolta, hogy a termelésnek alkalmazkodnia kell a fogyasztáshoz. Csökkenteni kell a munkaidőt, kergazdaságot kell teremteni a gyárak környékén a munkás pedig földműveléssel töltse szabad idejét. Hivatkozott Valenii de Muntera, ahol a község minden lakosának megvan a maga kis darab földcskéje, még a gyári munkásoknak is.

Ezután Jorga a faj tisztaságának a problémáját boncolgatta. „Könnyű gúnyt űzni — mondta — Hitler fajtisztító intézkedéseiből, az eszme azonban letagadhatatlanul kitűnő”.

A mai parlamenti rendszert elhibázottnak tartja. Szerinte az az ideális parlament, amely érdekcsoportokat és nem egyéneket képvisel. Minden foglalkozási ágnak képvislettel kell rendelkeznie a kamarában. A szenátusi tagokat felerészben az uralkodó nevezze ki, felerészben pedig az állami intézmények delegálják őket.

A törvényeket először a szenátushoz nyújtják be, innen vigyék át a kamarába, végül ismét terjeszték a szenátus elé. A törvények alkalmazása tekintetében be kell vezetni a próbaidőt. Véglegesítésük csak akkor következhet be, ha a próbaidő alatt minden tekintetben megfeleltek.

A költségvetés egyensúlybázisáról Jorga úgy vélekedik, hogy az évenként

szabályosan jelentkező bajokat csak komoly megtakarításokkal lehet végérvényesen kiküszöbölni. Hivatkozott arra, hogy miniszterelnöksége idején egyhármadával csökkentette a költségvetést s csupán a közoktatásiügyi minisztérium költségvetését másfél milliárd lejelle szál- litotta le.

Az elbocsátott állami tisztviselőket az állami mintagazdaságokban helyezné el, ahol az elért haszon arányában kapnak meg munkájuk ellenértékét. A tanítók száma igen nagy. Az egyetemen tartásuk el önmagukat, az állam mindössze évi négy részletben folyósított szubvenciával támogatja a főiskolákat. A diplomák kiadását meg kell szigorítani. A diákoknak pedig tudniuk kell, hogy a megszerzett diploma nem jelent kenyeret is. Abban az időben, amikor rektor volt, az egyetem minden termében figyelmeztető táblákat függesztett ki ezzel a szöveggel: „Az egyetem állásokról nem gondoskodhatik”. Arra a kérdésre, hogy mit tenne, ha az uralkodó kormányalakítással bízná meg, Jorga így válaszolt:

— Kormányom összeállításánál csak a személyi értéket venném figyelembe. Nem érdekelnének a pártok és a különböző politikai csoportok. A minisztereknek pedig a legjelentéktelenebb ügyben is alá kellene vetniök magukat az én utasításaimnak. A mai nehéz időkben nem lehet kormányozni független minisztériumokkal.

nagyon mélyre zúllése az asszonynak is.

Egy utalásban olvastam, hogy egy magyar turista népes asszonykaravánnal találkozott a Niagaraánál. Amerikai anyák és feleségek rándultak ki autóikon a híres zuhataghoz, de csak csupa asszony, mert kirándulni csak asszony — írta, a férfi mind otthon maradt kenyeret keresni, házat vezetni, dolgozni. És az asszony jár dancingba, moziba, bridzsalonba, römibarlangba, flörttelepekre, coc-tailpartikra és vikendre, egyedül, mert a férfi dolgozik, hogy megkeresse az asszonyi élet

rezsijét. Az amerikai lány kifog magának egy férjet a ménésből pányvával és rabszolgául dolgoztatja magának egy életet át és ezért egy kis kelletlen szerelemmel fizet. A dolgozó asszony és a dolgozó férfi szép, emberi szövetsége mellett ez a másik modern házasság, ez a szintén amerikai képződmény s a hitvestárs helyett a kártyázó, a mondén asszony kezdi már Európában is destruálni a családot. Az ingyenelő asszony, aki a dolgozó asszony szabadságát bitorolja, — hiszen a hitvestárs is dolgozó asszony, a legmagasabb erkölcsi ér-

telemben, — aki nem ad semmit, csak kap és aki azért lehetett kitarított társból korlátlan urnő, mert az emberek általában ostobák. Azt mondhatnánk, hogy úgy kell a férfiaknak, de ha mégis jogot követelünk nekik, — csak annyit, hogy a házasságban ők is kapjanak valamit, — tegyük azt annak a társadalomnak érdekében, amely mégis csak a dolgozók munkájából él és nem a bridzselők bridzsezéséből és nem a römizők körömlakkjából, amellyel a dzsokereket megeinkelik.

(M)

HIREK

Előfizetőink figyelmébe!

Kérjük mindazon előfizetőinket, akik előfizetésüket nem a helyi pénzbeszedő útján, hanem postautalványon vagy személyesen, a központi kiadóhivatalnál vagy valamelyik fiókiadóhivatalunkban szokták rendezni, szíveskedjenek figyelemmel kísérni a CÍMKÉJÜKÖN FELTÜNTETETT LEJÁRÁST, ha az előfizetésük lejár, gondoskodjanak idejében az előfizetés megújításáról, hogy lapunkat megszakítás nélkül küldhessük.

Pofon az utcán

A harcias nő fogalma a köztudatban némiképpen eltér a harcias férfi fogalmától. A megkülönböztetés oka az, hogy a köztudat harcias nő alatt rendszerint harcias feleséget ért, az örök Xantippének azt az időt folyamán tökéletesült válfaját, amely soha semmivel nincs megelégedve, csipőre tett kézzel ébred, vészjósló sóhajással hanyatlik este párnáira, miután a napi tizenhat óráját átszörtölte. Pedig a harcias nő nem ez a fajta, hanem az a másik, amelyik emberi méltóságának és erkölcsi sértettségének megóvásában és megvédelmezésében a bátrak lelkierejéhez méltó módon viselkedik.

Mint Newyorkból jelentik, a héten a Broadway-n egy fiatalnő a nyomába szegődött egy csinos hölgynek. A hölgy minden lehetőséget kihasználva, hogy megszabaduljon a toladótól, de az kitaró és makacs szemtelenségében nem távozott mellőle. Végül a hölgy megállt, szembefordult az elszánt aszfaltbetárral:

— Mondja, mit akar? — szöft rá fenyegetően.

A fiatalnő felöltötte legmegvesztettebb mosolyát.

— Semmi mást, mint megismerni önt, akit máris imádkok — mondta arcátlan bizalmatlankodással.

A lány összeráncolta a homlokát:

— Azonnal hordja el magát!

A fiatalnő egészen közel hajolt — Eszem ágában sincs, galambocskám, — kedélyeskedett.

Többre már nem volt ideje, mert a hölgy karja oldalt lendült és az első pofon már el is csattant. A fiatalnő megdöbbent, amire a hölgy villámgyorsan megtámasztotta a másodikat, az elsőnél is hatalmasabb pofonját.

A csattanásra rendőr sietett elő. A hölgy röviden ismertette a tényállást, a fiatalnő nem tudta még a nevét sem megmondani. Halálsápadtan támasztotta a falat. Mint később kiderült, a második pofon akkora volt, hogy agyrázkódást okozott.

Az ügy rendőrbíró elé került, aki az orvosi látogatás alapján megállapította, hogy a két pofon valóban meghaladta a rendes pofonok súlyát és méretét, ennek ellenére felmentette a harcias hölgyet. Az indoklás az, hogy magános hölgynek, akit az utcán szótlanak meg, joga van ahhoz, hogy a durva támadásért pofonnal szerezzen magának a helyszínen elégtételt.

Bölcs, igazságos és lovagias szellemről tanuskodik ítélet. De mit tesznek azok az utcán megszólított hölgyek, akik — elégtétel ide, elégtétel oda, — sem utcán, sem zárt helyiségben nem szeretnek pofozkodni és a legjobb akarattal sem tudnak akkora pofont adni, amely után feltétlenül beáll az ellenfél harcképtelenségét okozó agyrázkódás?

(6)

Mária Szeplőkrém

zsiros és száraz . . . á lei 40. —

Mária puder

minden színben á lei 20 és 35 —

Mária gyógyborax szappan

1 lei 20. —

A legideálisabb és ártalmatlan, minisztérium által engedélyezett bőrápoló szerek.

Gyógyszertárakban, szaküzletekben kaphatók vagy utánvétellel küldi a készítő: Farmacia Kovács Andrei, Târgu-Mureș.

— Aradi hírek. Tudósítónk jelenti: Curtuțiu Mária tornyai asszony, aki annakidején részese volt annak a nagyszabású selyemsempészésnek, amelynek során Barna János magántisztviselőt, a Schenker-szállítótársulat alkalmazottját, mint fővádlottat letartóztatták, — tegnap önként jelentkezett az aradi ügyészségen. Ismeretes, hogy Curtuțiu Mária annakidején megszökött az igazságszolgáltatás elől, most azonban, ugylátszik, megunt a bujkálást és vallani akar. Még nem hallgatták ki, de valószínű, hogy vallomása szenzációs részeket fog tartalmazni. — Kocka László és Kocka Jenő kisjenői bőrkereskedőket, akik 1 millió 200 ezer lej passzívul és 1 millió 80 ezer lej aktívul csődbe mentek, ma az aradi törvényszék, azzal a indoklással, hogy nem vezettek rendes könyvelést — és így csalárd bukást követtek el, — fejenként 6 hónapi fegháza ítélté.

A német birodalmi statisztikai hivatal által kiadott „Közgazdaság és Statisztika” januári füzeté a „német gazdaság 1934. évben beállott fellendülésének” van szentelve. Ebből a füzetből merítjük a következő adatokat: „A bértarifátételek az összes munkáscsoportok, illetve szakmák részére, 1934-ben, az 1933-as átlaggal szemben 3,2 százalékos esést mutatnak... 1932 december végén a létfenntartási költségek mutatószáma 113,8 volt, 1933 decemberében ez 120,6-ra emelkedett...”

Néhány elsőrendű élelmiszer árjegyzése 1933 január 25-én és 1934 december 19-én: cukor 70—74, szalonna 181—226, burgonya 6—8, marhahús 140—151. Az első szám a tavalyelőtti, a második a tavalyi árat jelzi. A belkereskedelemben forgalma, az áruk mennyiségét illetően, esett... Majd más helyütt, ugyanezen kiadványban: „A hadiipar mérlege aktív, kedvezőbb, mint az előző években...” Tehát, még a hivatalos és fellelhetőleg megfűszert adatok szerint: csökkenő munkabérek, növekvő drágaság, csökkenő fogyasztás, növekvő nyereség a hadiiparban — ez a Harmadik Birodalom valósága. Érdekes hozzávonnunk a fentiekhez a Saarvidékről érkező jelentést, amely beszámol arról, hogy a nagy erőpróba után a világháború központjából pillanatnyilag kiesett területen, mit csinálnak a birodalom keblébe megtérő németek. Vesznek, vásárolnak, készleteket halmoznak fel. Az árak emelkednek. Mindenki készül a drága árakra és a vásárlóerejében csökkent márka bevonulására. Birodalomban és Saarvidéken, a nagy szarvak és felvonulások illanó mámore után, a Barna Hétköznapi fagyos szele fúj. A Harmadik Birodalom valósága, a fenyegető kijózanodás. Jön a „népi ujjaébredésből” való szomorú felébredés... Németországban már ébrednek fel belőle, miközben itt nálunk most szeretnék minden áron és minden eszközzel beleugratni a tömegeket.

ELIZABETH ÉS JANE DUBOIS



a nápolyi amerikai főkonzul két tragikus véget ért gyönyörű leánya.

(*) Eljegyzés. Bálint Ferenc református lelkész Eresztvény és Gaál Mancsi, Maksa, jezsuiták. Minden külön írásesítés helyett.

— A csikmegyei hadkiegészítő bizottság a március—május között megtartandó sorozásokra vonatkozólag a következőket közli: Az 1936-os korosztályba tartozó ifjak, ha külföldön tartózkodnak, valamelyik hozzátartozójukkal képviseltethetik magukat a sorozáson. Azoknak, akik külföldön születtek, ott is tartózkodnak, s így egyik sorozókerületbe sincsenek felvéve, helyettesük útján a következő iratokat kell benyújtaniok: születési anyakönyvi kivonat, bizonyítvány arról, hogy külföldön és melyik városban tartózkodik és nyilatkozat arról, hogy a jövőben hol jelöli ki romániai lakhelyét. Azok a belföldiek, akik iskolai vagy más elfoglaltságuk miatt nem jelenhetnek meg illetékességi helyükön, lakhelyükön is jelentkezhetnek sorozásra. Ezeknek a születési és fényképpel ellátott személyazonossági bizonyítványokon kívül igazolást kell felmutatniok arról, hogy melyik iskolába járnak, vagy milyen más foglalkozást üznek. A sorozóbizottság előtt pedig alá kell írniok egy nyilatkozatot, melyben kijelentik, hogy más bizottság előtt még nem álltak sorozáson. A tartalékos tisztek igazolványait és hadi felszereléseit március 1-től május 31-ig vizsgálják felül. Ezeket a vizsgálatokon mindenki köteles személyesen megjelenni.

— Nagyszabású közmunka Fogarason. Fogarasi tudósítónk jelenti: Többéves terv valósul meg Fogarason ez évben. A gyalogjárók javítása után az állomáshoz vezető ut kijavítása és burkolása, valamint az új városrész felépítésének terve a megvalósulás stádiumába került. A munkálatokra a városnak van eddig másfélmillió lej készpénze, azonban sikerült az államtól egy hárommillió kölcsönt kapnia, 15 évi időtartamra, 7 százalékos kamattal. Tavasszal tehát hozzáfognak a nagyjelentőségű építkezéshez, mely egyúttal szerencsésen megoldja a színház és mozi kérdését. Eddig nem volt Fogarasnak erre alkalmas nagyterme.

(*) Svábhegyi Szanatórium, Budapest. Igen elismert specialiták szerint Basedow Kornál, a Svábhegy gyógyhatása versenyez az 1000 m.-es gyógyhelyekkel.

ABLAK

FEJFÁJÁSOK

idegzsába, influenza, reumás fájdalmak csakis a

Dr. NANU MUSCEL-féle
ANTINEURALGIC

által gyógyíthatók. Eredeti dobozban, mely két kapszulát (ostyábat) tartalmaz, fenti eredeti jelzéssel. — Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

tást tanusítottak, magukkal vitték. A dévai ügyészségen az apát és fiait fogva tartották, a többiek szabadon engedték. — Déva város ideiglenes bizottsága a kenyérrárat a következőképpen maximalta: fehér 9, félbarna 7,50, barna 6,50 lej kilogrammonként.

— Páratlan szívűtét. Londonból jelentik: A johannesburgi (Délafrika) városi kórház sebészeti osztályán páratlan szívűtétet hajtottak végre egy 35 éves benszültöttön, akit egy verekedés alkalmával szívszúrta. A sebészek egy bordát kivettek és néhány öltéssel bevarrták a szíven ejtett sebet, amely nyolc nap múlva begyógyult. A beteg nemsokára elhagyja a kórházat.

— Az Állami osztályosjáték igazgatósága ezúton értesíti a n. é. közönséget, hogy Brassóban a következő cégek vannak megbízva sorsjegyek árúztatásával: Enkelhardt Sándor, Weiss Mihály-u. 5—7, Wagons-Lits Cook metéjegyhíroda, Károly király-u. 61, Banca Română de Comerț fiókja, Mihály vajda-u. 26.

— A jó munkafelügyelő. Szatmári tudósítónk jelenti: Leleményes módját találta ki a könnyű pénzszerzésnek Dreiszig Béla, aki Szatmár város erdőgazdaságánál volt munkavezetői minőségben alkalmazva. Dreiszig ily módon egy csoport erdőmunkás felett gyakorolt felügyeletet és rövidesen rájött, hogy a munkálatoknál szépen lehet keresni. Összeszedett egy csomó férfit és nőt és megmagyarázta nekik, hogy nevéket beveszi a bérlistába, de nem kell semmit dolgozni, csak szombaton jelentkezzenek a fizetésért. Persze, azt is hozzátette az áldott jószívű munkafelügyelő, hogy az így kapott fizetések fele őt illeti, amibe persze örömmel beleegyeztek a szegény emberek. Ment is minden szépen egy darabig, de miután semmi sem tart örökké, így egyszer csak a város erdőgazdasági hivatala is rájött a csalásra. Dreiszigot állásából azonnal felfüggesztették és vádat emeltek ellene, valamint azon hét ember ellen, akik a jogtalan fizetéseket felvették. A szatmári törvényszék tegnap tárgyalta az ügyet és Dreiszig Bélát 6 havi fegháza, míg a munkavádlottakat csak a jogtalanul felvett pénz visszafizetésére ítélté.

— Harmincöt ezer dollár biztosította a lábait. Nemcsinova Vera, a litván táncár híres táncosnője, egyik londoni biztosítóintézetnél harmincöt ezer dollár biztosította lábait baleset ellen.

— Erős, vérbő, kővér emberek iganak napoként reggel éhgyomorra egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ez rendes gyomor- és bélműködést biztosít, számottevően előmozdítja az emésztést, és kitűnően szabályozza a vérkeringést.

(*) Tavaszi alkalmi könyvvásár a Brassói Lapok könyvosztályában. Jókai, Mikszáth, Eötvös, Tolsztoj, Dosztojevszki, Balzac, Anatole France stb. művei 70—80 százalékkal olcsóbban szerezhetők be. Az árlétszállítás csak rövid ideig tart, azért keressé mielőbb fel könyvosztályunkat Brassó, Kapu-u. 56—58 sz. alatt az udvarban.

(*) Zsidó miniatűrök. Aki meg akarja ismerni a modern zsidó elbeszélőket, nemcsak a nyugatiakat, hanem azokat is, akik az új zsidó generáció szellemiségét képviselik a Keleten, azokat, akikről Erdély legnagyobb publicistája, Spectator a csodálkozás hangján írt, feltétlenül szerezze be a „Zsidó miniatűrök” című kötetet, amely elé a fordító, Szabó Imre tanulságos és ezt az egész irodalmi áramlatot ismertető tanulmányt írt. A könyv felőli Schalom Asch kis regényét, Péter Altenberg gyönyörű vázlatát, Isac Babel, Osip Dymov, Ilia Ehrenburg, Jefim Sosulja orosz modern elbeszélőit, Buber, Berdicszewsky, Percz Alfréd, Polgár szerepelnek legjobb írásaikkal ebben a módított érdekes antológiában. Wassermann egy gyönyörű leírásával a nem zsidó Luigi Pirandello pedig egy zsidótárgyú hatóságos novellájával egészíti ki a kötetet. Ára 85 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában, Brassó, Kapu-u. 56—58 az udvarban.

(*) Ilyés Gyula: Oroszország. Uti jegyzetek. A költő most szeptemberben érkezett vissza két hónapos szovjetországi tanulmányutjáról. E könyvében a mai Oroszországról ad izgalmas, érdekes, naplószerű vallomást. Ilyés könyve nem agitáció, hanem a közvetlen tapasztalat objektív műve. A 240 oldalas és 32 oldal mű nyomásos képmelléklettel ellátott könyv ára fűzve 96 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában, Brassó, Kapu-u. 56—58 az udvarban.

Sós „szerkesztő” ur

*

A Magyar Párt bányai tagozatának a Magyar Házban levő irodájában Temesváron megjelent egy Sós István nevű fiatal ember, nemesi előnévvel, fölényes beszéddel, kategórikus hanggal és ott, mint egy nagyváradi magyar napilap munkatársa, a keresztény magyar egyetemi hallgatók tandíjsegély alapjára kívánt gyűjteni. A pártirodában elfoglaltságra hivatkozta és kérték, két-három nap múlva jöjjön vissza. A pártroda ezalatt úgy a Magyar Párt nagyváradi tagozatához, mint a kérdéses laphoz áttelefonált. A válasz az volt a Magyar Párt részéről, hogy Sós szerkesztő urat egyáltalán nem ismerik, a napilaptól viszont az az értesítés érkezett, hogy ott két hónapig volt fizetetlen voltontör, azután különböző üzemei miatt menesztették.

Ha a Magyar Párt temesvári tagozata azt a választ kapta volna a kérdéses napilaptól is, hogy Sós „szerkesztő” ur ismeretlen előttünk, úgy a válasz sokkal megnyugtatóbb lett volna. A helyzet azonban a jelen esetben az, hogy Sós „szerkesztő” ur valóban tagja volt a kérdéses napilapnak két hónapon keresztül. A lapról természetesen nyomban újságíró igazolványt is kapott és ez az újságírói igazolvány feljegyeztette őt a közönség és a hivatalos személyek előtt arra, hogy előttük mint újságíró, a lapot és az újságírási mesterségét képviselje.

Sós István természetesen nem kapott fizetést a lapnál, hiszen ha fizetést kért volna, nyilván nem alkalmazta volna senki. Mint ingyenes munkacsoport dolgozott. Miért ne, a kiadó nem tekint ilyenkor semmire, még arra sem, hogy új „szerkesztője”, legalább a helyesírás szabályaival tisztában legyen. Sós ur elment a színházba ingyen és elment a moziba is. Ezt a honoráriumot kapta a kiadótól és ezzel szemből rendelkezésére állott, hogy az újságírási utóbbi esztendőben annyit támadott, annyit bomlott mesterségét, amennyire személyétől tellett, lejárassa és lezüllessze.

Rövid két hónap alatt több helyről rugták ki Sós urat és több helyen kompromittálta az újságírási mesterségét. Ez nem lett volna baj, de a közönség szemében egy újságíró rugták ki, amikor Sós urat kirugták és egy újságíró szemtelenedett, okvetetlenkedett, az események nap mint nap ismétlődő szenzációiban.

Tehát ebben a pillanatban, amikor Sós ur szélhámoskodó manőverjeiről beszámolunk, nem mehetünk el szó nélkül azok mellett az ujjonnan alakult és nagyon sokszor tisztavérű lapok mellett sem, amelyek az ilyen Sós-féle bacilusokat kitenyésztik, megtermik és amelyek módot adnak az ilyen futkosó patkányoknak arra, hogy kirágják és szétrombálják az erdélyi magyar újságírási amugyis súlyos küzdelmekkel harcoló egységét.

Soha olyan nagy szükség nem volt arra, hogy a Romániai Magyar Kisebbségi Újságírószervezet komoly, kategórikus és becsületese munkát végezzen, soha nem volt sürgősebb, mint ma: Leszámolni pégre az újságírási zsaroló betyárjaival és kiharcolni, hogy ezt a kártékony és elszánt hadat lesöpörjék a szereplés színteréről.

Tragikus, kétségbeejtő, hogy ebben a harcban senkire sem számíthat az erdélyi újságíró, csak saját magára. Tragikus, hogy a hatóságoknak nem áll érdekében a szervezetek rendelkezésére állva, azoknak utasításait, vagy kéréseit betartani. Tolbajok, zsarolók, sikkasztók ostromlóják évek óta az erdélyi magyar kisebbségi újságírási küzdelmesen védett bástyáit. Sós Istvánok söpredékhadja használja ki a krízis és a leszegényedés alkalmait.

Legyen intő példa Sós István zsaroló szélhámoskodása és legyen figyelmeztető azok számára, akik könnyedén kezelik a szervezet egységes és halálosan komoly terveit és legyen példa azon lapkiadókra is, akik ellenszámolás és borralaló fizetési irás- és helyesírástudatlan, mindenre elszánt és mindenre vállalkozó fiatal emberekkel akarnak „új generáció”-t teremteni az erdélyi magyar újságírásiban.

Az újságírási valóban szabad pálya és mindenki számára nyitva áll. És egyes lapkiadók ezzel a tudatosan elfordított

Öt gyulafehérvári kisdíák evett sztrichninnel mérgezett csokoládét

Végzetes ajándék, amelyet Lupényban adtak postára

Gyulafehérvár, február 27.

Megdöböntő merénylet ügyében indított vizsgálatot a gyulafehérvári rendőrség.

Strausz Gyula, a gyulafehérvári Majláth püspökről elnevezett liceum tanulója tegnap szülővárosából, Lupényból váratlanul csomagot kapott. A csomagban egy nagy doboz csokoládé volt, mellette levél, amelyben „egy ismeretlen jóakaró” közölte a diákokkal, hogy ajándékképpen fogadja el a csokoládét, fogyassza el jó étvágygal. Strausz Gyula

la mit sem sejtve, megkínálta festvérét és négy társát, akikkel közösen jóízűen elfogyasztották a doboz tartalmát.

A lakmározás után a diákokon szörnyű gyomorgörcsök vettek erőt.

Szerencsére idejében orvost hívtak, aki megállapította, hogy

a csokoládében sztrichnin volt. A fiatal diákokat csak nagynehezen tudták megmenteni az életnek. Állapotuk így is rendkívül súlyos.

Valószínűnek tartják, hogy bosszuál-

ló merényletről van szó. Néhány héttel ezelőtt ugyanis

Strausz Gyula édesapja névtelen levelet kapott, amelyben felhívították, hogy 50 ezer lejt tegyen le egy megjelölt helyre, ellenkező esetben gyermekeit meggyilkolják.

Strausz Gyula nem tulajdonított fontosságot a levélnek.

A hatóságok erőiesen nyomoznak a városban nagy izgalmat keltett merénylet ügyében.

Özönvíz seper végig Szilágymegyén

A vasutvonalakat is megrongálta az áradás, amely házakat rombol össze
Legnagyobb a veszedelem Szilágysomlyón

Zilah, február 27.

A zilahi megyefőnökségre érkezett jelentések szerint a Szilágyság legnagyobb részét elöntötte az árvíz. A Kraszna folyó vizállása

4-5 méterrel magasabb a rendesnél.

Szilágysomlyón 100 ház áll víz alatt. Hétfőn délután az új városrész összes házait is elöntötte az ár. A vész olyan hirtelen jött, hogy a lakosok alig menthették ki házaikból a legszükségesebbeket.

Horvát községben két, Varsolcon kilenc házat döntött össze a fel-

tartóztathatatlanul terjedő hatalmas vízlömeg.

A legújabb jelentések szerint az árvíz okozta pusztítás legnagyobb Szilágysomlyón. Hétfőn, az esti órákban

az árvíz elszakította a Szabó-téglagyár melletti védőgátat és újabb házakat öntött el. Az árvízszujtotta lakosság a legnagyobb elkeseredésben a házak padlásain és tetőin töltötte az éjszakákat, amíg a mentőgarda megérkezett és segítséget nyújtott.

Alsószopor község határában a vízár elsodorította a Kraszna-hidat. Az egész falu víz alatt áll.

A még hozzáférhető Kraszna-hidak mellett emberek százai fáradoznak azon, hogy a hatalmas jégtorlaszokat összetörjék és a folyó vízének szabad lefolyást biztosítsanak.

A vasuti hidak olyannyira megrongálódtak, hogy vonatok nem közlekedhetnek rajtuk.

A vízár szennyes hullámain butordarabok, egész háztetők, kerítések, állati holttestek usznak.

Az árvíz ellen nem lehet védekezni. Szilágymegye lakossága leirhatatlan aggodással néz a holnap elé.

A minisztériumhoz fellebbeztek a váradi pékek a kenyérárak maximálása miatt

Erre a fellebbezésre csak egy válasz lehet: elutasítás!

Nagyvárad, február 27.

Tegnap egy pékekből álló küldöttség vonult fel a nagyváradi városházára, és kérvényt nyújtott át. Ennek aláírói: Bihari Mór, Ormóczy Jenő, Kohn Mór, Berinde György, Kohn Dávid, Frischmann Adolf, Matis Vasile, Nagy Károly, Beck Áron, Wiedner Lajos, Mittelman Lajos, fekete György, Davidovics Hermann, Szedő Emil elsősorban a kenyér maximálását, másodsorban a maximálás módját fellebbezték meg. Kérték, hogy fellebbezésüket soron kívül juttassák el a kereskedelmi minisztériumba, hogy annak alapján mielőbb semmisítse meg a kenyérmaximálásra vonatkozó határozatot.

Kilencven ezer ember boldogan vette tudomásul, hogy a tanács maximálta a kenyér árát, de néhány pék felelősen a határozat ellen.

Tiltakoznak az ellen, hogy a kenyér árát maximálják és ők ne úgy srófolják fel az árakat, ahogy az nekik tetszik.

Teljesen lehetetlen, hogy a minisztérium helyt adjon kérésüknek.

Husz embernek — kilencven ezerrel szemben.

Árdrágítóknak — éhes emberekkel szemben.

Nyugodtan várjuk a miniszter elutasító határozatát.

Csütörtökön ünnepet tartanak az iskolák

Bukarest, február 27.

A közoktatásiügyi minisztérium rendelkezése az iskolák csütörtökön Horia, Cloșca és Crisan halálának évfordulója alkalmával szünetet tartanak.

Patenta lixa alapján adóztatják meg a pékeket is

Bukarest, február 27.

Fővárosi lapjelentések szerint a gabonaértékesítő bizottság javaslatára a pénzügyminisztérium végleg elállott a kenyérbélyeg bevezetésének tervétől. E

fixa” alapján fogják megadóztatni, melynek megállapítását a sütökemence kiterjedéséhez mérik.

helyett a pékeket úgynevezett „paten-

Borzalmas robbanás a tuniszi kikötőben

Tunisz, február 27.

Megrendítő szerencsétlenség történt a tuniszi kikötőben. A francia hadianyagok kirakása alkalmával 4 munkás, akik egy robbanóanyagokkal megtöltött ládát cipelték, megboltlottak, a ládát leejtették, minek következtében annak tartalma irtózatoss dőre kisérőben felrobbant és a közelben tartózkodó munkások közül nyolcat azonnal megölt. Ezenkívül még hét munkás olyan súlyosan megsebesült, hogy életbenmaradásukhoz kevés reményt fűznek.

MEGSZUNIK A VIZUMKÉNYSZER A KISANTANT ÁLLAMOK KÖZÖTT

(Bukarest.) Ciolac Antici jugoszláv és Jean Saba csehszlovák követek ma meglátogatták a külügyminisztériumban Savel Radulescu alminisztert, akivel órákon keresztül tanácskoztak. Illetékes helyen úgy tudják, hogy a megbeszélés eredményeképpen közelebből megszűnik a vizumkényszer a kisantant államok között.

KÖVETTE A HALÁLBA SZERELMÉSÉ EGY PESTI ÁPOLÓNÓ

(Budapest.) Megdöböntő öngyilkosság történt ma délelőtt a budapesti Poliklinikán. Ismeretlen méreggel megmérgezte magát Kovács Nándorné 38 éves ápolónő. Az orvosok minden fáradozása ellenére sem sikerült a szerencsétlen asszonyt életben tartani. Búcsúlevelében azt írta, hogy azért vált meg az élettől, mert három hónappal ezelőtt súlyos betegen hozták be a poliklinikára Edvi Illés Gedeon földbirtokost, aki őt első látásra megszerette. Három hónapon keresztül ápolta a súlyos beteget, de az tegnap este mégis meghalt. Ezt a csapást nem tudja túlélni és ezért inkább megvált az élettől.

LETARTÓZTATTAK MÜNCHENBEN EGY NÉMET GRÓFNŐT

(München.) A müncheni titkos rendőrség ügynökei tegnap Strachwitz Gertrud grófnőt váratlanul letartóztatták. A grófnő csak néhány órával letartóztatása előtt érkezett haza külföldről. A titkos rendőrség hivatalos magyarázata szerint a grófnőt azért vették őrizetbe, mert külföldön a Hitler-uralmat gyalázó kijelentéseket tett. — Ezzel szemben a Bécsbe érkezett jelentések azt harsúlyozzák, hogy Strachwitz grófnő letartóztatása szoros összefüggésben van a Bécsből nyomtalanul eltűnt Tschirschky követségi titkár ügyével.

igazgató járatta le, az erdélyi magyar újságírást pedig az „alkiadó” urak zsaroló, gyűlevész alkalmazottai.

A közönség, a polgár, nem disztigválhat. Nincs ideje rá. Az ő szemében a magát újságírónak valló személy egysorba kerül a bemutatkozás pillanatában a szervezett újságíróval. A közönség nem indíthat nyomozást s nem szerződhet detektívet a személyazonosság megállapítására. Az újságíró és az újságírók-

nak kell leszámolni a betűi betyárjaival s kiirtani soraikból a „szerkesztő” urak egyre jobban özönlő sáskahadát.

A huszonegyedik órában igen fontos és igen komoly problémák ezek, szinte halásznak kellene lennünk a sósistvánok fel-felbukkanó figuráinak, hogy eszünkbe juttatják fenyegető veszélyeinket, hogy sürgősen, szigorúan és azonnal cselekedni kell.

Gábor István.

Halló, itt rádió Lugos!

Hölgyeim és uraim, Lugosi negyedóra következik. Lugoson e percben a fajelmélet háromfajta embert különböztet meg, aki már kiheverte, aki influenzás s aki még csak ezután esik bele. Ha az utcán látunk két embert, aki közül az egyik zsebkendőjét orra elé tartja, míg a másik fölényesen magyaráz neki és jóindulatul a vállára vereget: ne féljen barátom, én is három nap alatt tustestem rajta! — akkor biztosra vehetjük, hogy a fentemlített első fajhoz tartozó egyén értekezett arisztokratikus göggel és leereszkedéssel a második fajtával...

Más.

A sportolók és az „elpuhultak“

Aki pillanatnyilag nem influenzás, az szízik és rödlizik. A téli sportolók százával lepik el a szőlőhegyeket. Elvértve balesetek is előfordulnak, bár Lugos közvetlen közelében csak kis dombok emelkednek. Itt nem fordulnak elő eltűnések a hegyek hóiharában, mint a Szinaja vagy Brasó körüli hegyekben... illetve, rossz nyelvek beszélnek ugyan rejtélyes eltűnésekről, még hozzá párosan, de ezek az eltűntek kellő időre mindig előkerülnek.

Vannak lugosi polgárok, akik a kellő mérséklettel üzik a veszélyes és megerőltető téli sportokat. Öt pernyi rödlizás vagy szízes után máris betérnek a meleg kocsmába, ahol szorgalmasan verik a blattot s üritgetik a borospoharakat. Majd visszatérnek a korzóra s fölényes mosollyal nézik le a behuzott nyakkal hazasiető, elpuhult ismerőseiket, akik „nem szégyelnek megfutamodni egy kis egészséges testedzéstől.“

Más.

A Saar-kérdés — Lugoson

A világpolitika hullámperése Lugosra is eljutott. A saarvidéki népszavazás alkalmával a lugosiak is meggyőződhettek a német propagandaapparátus nagyvonalúságáról. Nevezetesen, a lugosi német lapok — mint különben nyilván az ország, sőt a világ minden német lapja — megkapta a Deutsche Front propaganda-példányait, számszerint két számot. Mindegyik lap egy és negyedkilót nyomott s igazi alapossággal — amely jó tulajdonságot ugyálszik a hitlerizmus se tudta kiirtani a német népből — dolgozta fel a Saar-kérdést. Képek halmazát, közgazdasági és a legrégibb időkre visszamenő történelmi ismertetéseket, kulturális és néprajzi helyzetbeszámolót, propagandát, stb., stb. tartalmazott a tekintélyes súlyú propagandaujság. Ennek alapján is fogalmat alkothatunk róla, milyen hallatlan erőfeszítésbe és anyagi áldozatokba került a Harmadik Birodalomnak megszerezni a fölényes győzelmet, amely semmiféle más rendszer esetén egy pillanatra se vált volna kétséssé.

Más.

Az „Altbürgerek“ és a szélsőségesek

S ha már a németeknél tartunk, megemlíthetjük a közismert tény, hogy a helyi németiség körében a választás óta, ahol a német frakciók vadul küzdöttek egymás ellen, ma sem állt helyre az egység. Sőt a felszín alatt még csak mélyül a szakadozottság, a viszálykodás, ami még a báli rendezvények terén is megnyilvánul. Az ellentét magva, hogy az „Altbürgerek“ tekintélyes blokkja nem hajlandó behódolni a vezetésre törő szélsőséges csoportnak.

Más.

50 évig egy cégnél

Ötvenöt évig szolgált egyfolytában a Deutsch testvérek és társa női divatárucégnél Kohn Armin kereskedelmi alkalmazott, aki nemrégiben hunyt el. A lugosi kereskedővilág tekintélyes számban képviseltette magát a temetésen. Nem mindennapi teljesítmény: két emberöltő a pult mögött, egy cégnél. S Lugoson nem Kohn Armin volt az egyetlen ebből a fajtából, Az Epstein divatruházban ma is dolgozik Bonomi Géza, ugyancsak öt évtizeden felüli szolgálati idővel. Az ilyen

rekordteljesítmények becsületére válnak a cégnél és alkalmazottnak egyaránt.

Más.

Elsimultak a papválasztás körüli izgalmak

Január 20-án iktatták be ünnepélyes keretek között Nemes Elemért, a nagy-kulturájú igazfalvi lelkészt a lugosi református egyház papi székébe. A papválasztás körüli izgalmak teljesen elsimultak s a közmegelegedés általános. Az új lelkész márciusban végleg beköltözik Lugosra.

Más.

A megcenzurázott Schubert-film

A mozicenzura hallatlan furcsaságát produkálta Lugos.

Az egész ország mozilátogató közönsége ismeri a Schubert befejezetlen szimfóniájáról szóló gyönyörű filmet, amely sikeresen járta be Bukarestet, Temesvárt, egész Erdélyt, anélkül, hogy bárhol is kicenzuráltak volna belőle valamit. Kinek jutott ilyesmi az eszébe Bukarestben vagy Temesváron? A filmben vannak magyaros motívumok, csárdást táncolnak, tárogatót fujnak, stb., de hát ez a film meséjéhez tartozik. Temesváron hétéig ment a film, anélkül, hogy bárki-nek „rossz gondolatai“ támadtak volna...

Lejön azonban a film Lugosra, az Omnia moziba. Értesülésünk szerint már mult ősszel le akarták hozni, de éppen akkor történt a másik emlékezetes filmbotrány, a Budapestben készült román film betiltatásával, szintén az Omnia moziban. Hát elhalasztották a bemutatását az év elejére. Senkise almodhatta, hogy a helyi hatóságok kifogásolni valót találnak rajta, különösen Lugoson, ahol elismeréssel kell említenünk s megírtuk már más alkalommal is, a helyi hatóságok a nemzetiségi türelem és megértés jegyében szaktak eljárni...

Egyszóval, Lugoson, nem lehet biztosan kideríteni, kinek a kezdeményezésére, összeállt egy bizottság, a vármegye és a rendőrség kiküldöttjeiből, amely kivágta a filmből a gyönyörű, festői csárdásjelenetet, a tárogatójelenet egy részét s még néhány részletet. Érdekes, hogy a film egyik későbbi jelenetében a csárdásjelenet látomás formájában visszatér egy pillanatra s már innen is láthatták a nézők, hogy itt valami hiányzik... de észrevehették máskülönbben is, hogy a filmet önkényesen és céltalanul megcsonkították.

Felesleges az esethez kommentárt fűzni.

Más.

Tervezik a harmadik mozit

Ha már a moziügyeknél tartunk, említsük meg a készülő, de talán mégsem elkészülő harmadik mozit. Az Omnia mellett tudvalevőleg december elsején nyílt meg a Dácia. A harmadik mozit a volt Lidó helyiségében tervezi Konrád József, az Argus őrzővállalat tulajdonosa. Hogy tető alá is hozza-e a vállalkozást, az e percben még kétséges. A meglevő két mozinak se „fut egy“ hétköznap, hogy a harmadik biztos reményekkel indulhasson a versenybe.

Más.

Francia kitüntetés

Nagy megtiszteltetés érte dr. Peteanu Aurélt, a lugosi Brediceanu-liceum igazgatóját, akit, éveken át kifejtett buzgó irodalmi működéséért, a „francia tudományos akadémia lovagjává“ nevezték ki. A kitüntetési okmányt a napokban nyújtotta át a francia kormány megbízásából Dupront Alphons igazgató.

Más.

Egy sikkasztási ügy utójátéka

A lugosiak aligha tudnak róla, hogy a négy évvel ezelőtt nagy port felvert adóhivatali sikkasztási ügy utójátéka most zajlik le a temesvári tábla előtt. Emlékeztetes, hogy 1931 februárjának első felében visszaéléseket fedeztek fel az adóhivatalnál, többszáz ezer lej erejéig. Bevádták Vanderlik Mária pénztárosnőt, aki

öngyilkosságra menekült a vizsgálat előtt, Sors Jenő számvevőt, aki Amerikába szökött, továbbá Cătu Ioan és Careba Dionisie számvevősegi alkalmazottakat. A visszaélések úgy történtek, hogy a nyugtakönyvek másolatait kisebb összegre töltötték ki, mint a befizető feleknek kiadott eredetét. A különbözet pedig a hivatalnoki zsebekbe vándorolt. Cătu és Carebát a lugosi törvényszék felfeltette, a temesvári tábla azonban elítélte, másfél, illetve egy évre. A Semmitőszék ezt az ítéletet megsemmisítette s új tárgyalás lefolytatására utasította a táblát. A napokban tartott új tárgyaláson a tábla elrendelte Cioflec könyvszakértő és Kiss volt adófőnök kihallgatását.

A két vádlott a tábla előtt is jóhiszeműséggel védekeztek. Az igazi biñós — ugymond — a pénztárosnő, aki régi tisztviselő leány, úgy intézte a dolgokat, ahogy akarta. Kedves pikantéria Careba védekezésében, hogy neki mindössze négy elemije és két mezőgazdasági iskolája van. Érthető tehát, hogy a pénztárosnő túljárt az eszén s kibújt az ellenőrzése alól. Másik érdekessége az ügynek, hogy Cătu Ioan időközben pappá szentelték s ma is lelkészkedik egy szörénymegyeyi községben.

Más.

Sikeresen tevékenykedik a Lugosi Kereskedők Egyesülete

A Lugosi Kereskedők Egyesülete, melynek elnöke Crainicescu Aurél bankigazgató, főtitkárja pedig az agilis Radó Henrik dr., élénk működést fejt ki a szakmai ügyek védelmében. Ujabban fel akarják élesíteni a kereskedők segély- és nyugdíjalapját, amely ténylegesen 1929 óta, a válság ideje alatt megszűnt. Az egyesületnél azt az információt adták, hogy a mai rossz világban, mikor annyiféleképp rájár a rud a kereskedőkre, elég számosan fordulnak az egyesülethez támogatásért. A segélyalap céljait szolgálta a februári kereskedőhál is.

Az egyesület sikeresen interveniált a Bossel-féle reklámvállalat hirdetési díjainak leszállítása érdekében is.

Más.

Wizo-estély

Az elmúlt hetekben nagyszerű műsoros teastélyt tartottak a cionista otthonban. A rendezés körül a Wizo-asszonyok buzgólkodtak, élükön Szidon Józsefné elnöknel. A műsorból megemlíthjük a bájos lugosi urileány, Bronfeld Edith zongorajátékát. Bronfeld Edith klasszikus darabokat játszott, nagyszerű felkészültséggel és technikával. A hegedűkíséretet Grosz Andor látta el.

Más.

Nem lehet megemlíteni nélkül hagyni, hogy Lugos városától egyetlen kisebbségi alkalmazottat se bocsátottak el. Nagyobb városok példát vehetnének róla.

Más.

Levél Szovjetországból

Szovjetországból titokzatos birodalmából érkezett levél a Lugos mellettli Szinérsgre. Az esetet már futólag megemlíttük e lap hasábjain s csak az érdekes részleteket fűzzük hozzá. Először is még kétséges, hogy a régen halottnak hitt, 1915-ben orosz fogságba esett Hopota Pável, aki bátyjának, Hopota Demeternak irt haza Szinérsgre, haza tud-e kerülni. A levélben pénzt kért utiköltésére, a Banca Națională azonban visszatartotta Hopota gazda kérését. Fontosabb dolgokra nincs ma deviza... Hopota Demeter most fűhöz-fához szaladgál, hogyan lehetne a nemes valutát megszerezni holtnak hitt fivére hazahozatalához.

Láttuk az Omszkból érkezett levél borítékját. Az oroszoknak külön nyomtatványuk van külföldi levelekhez, rajta orosz, francia és eszperantó felírással. Ugyálszik, a nemzetköziség birodalmában erősen használják és értékelik az internacionális nyelvet. A boríték egyik sarkában rányomott 15 kopekes bélyeg, a másik sarokban a szovjetjelvény díszes, sárló és kalapács, az ótágu csillag s feletük a felkelő nap.

Hopota Pável megírja levelében, hogy már többször próbálkozott hirt adni magáról. Most, hogy Románia és a Szovjet között helyreállt a diplomáciai kapcsolat, reméli, hogy írása eljut haza. Különböző megházasadott az idegenben, fia van, jelenleg beteg s szeretne hazajönni. A levelet január 13-án adták fel Omszkból s január 31-én érkezett Lugosra. Vasárnapokon Hopota gazda be szokta hozni s olyankor kézzel-kézzre jár a lugosiak közt. Csak jó tanácsot nem tudott még adni senki, hogy lehetne egy kis devizához jutni?

Más.

A labdarúgósport már készülődik a tavaszi szezonra

A labdarúgósport már készülődik a tavaszi szezonra. Hírlik, hogy a vezető egyesület, a Vulturii, „erősítéseket“ szerez a tavaszi szezonra. A vezetőség diplomatikusan titkolózik, a hívek nagy attrakciókat remélnek.

Más.

Ki lesz az új városi főjegyző?

A városi főjegyzői állás ügye, mire e sorok megjelennek, talán már eldőlt. Lettve véglegesen nem dőlhetett el, hiszen Vasiliu főjegyző fellebbezése a revíziós bizottságnál csak márciusban kerül eldöntésre. A helyzetet a következőkben vizsgálhatjuk:

Vasiliu főjegyző 15 éve tölti be ezt a hivatalt közmegelegedéssel. Kisebbségi szempontból sem lehet ellene a legcsekélyebb kifogást se emelni. A tisztviselőrevíziók alkalmával, hogy, hogy nem, megsemmisítették a főjegyzői kinevezését, valami tudtán kívül történt alaki hiba miatt. Ezt megfellebbezte a főjegyző, egyelőre azonban az állás nyitlta vált s szabadnak látszott a terep a másik pályázónak, aki az összes beavatottak szerint nem más, mint Jucu Koriolan dr., a jelenlegi tanács alpolgármestere. Le kell szögeznünk, hogy Jucu személye ellen sincs a legcsekélyebb panaszkodás se a lugosiaknak s különös érdeme alapos jogi képzettsége. Jucu azonban Oravicáról jött, nem ismerik annyira, mint Vasiliut, aki minden valószínűség szerint megmaradna állásában, ha a közönséget szavaztatnák le. Eddigi működése megszerezte számára a rokonszenvet. Baj van azonban politikai beállítottságával, mert egyik ellenzéki párthoz húz, amivel szemben Jucu dr. liberális.

Az egész dologban bizonyára egy dolog tünt fel a jámbor olvasónak: egy alpolgármester a főjegyzői állásra pályázik? Hiszen az alpolgármesteri poszt látszólag magasabb, mint a főjegyzői?

Látszólag. S ezért jellemző a dolog nem Lugosra, hanem az országos politikai viszonyokra. A főjegyzőség örökös hivatali állás, míg az alpolgármesterség csak ideiglenes és fájdalmasan tovatűnik, ha más párt kerül kormányra. Tehát változtatásuk meg a közmondást: jobb holnap egy veréb, mint ma egy tuzok...

Az ilyen állásharcok nálunk sokáig szoktak tartani s ujjabb és ujjabb fordulatok soha sincsenek kizárva.

Hölgyeim és uraim, mai közvetítésünket befejeztük. Ne felejtsek el, elföldelni antennáikat...

Holnap:

Lássuk Dicsőszentmárton!

Kreitzinger Jakab

cipésmester és orthopéd cipőspecialista

műhelyét

Bul. Carol (Hunyadi-u.) 15 alól

— Bul. Carol (Hunyadi-u.) 22. —

Elite kávéház mellé helyezte át.

Hölgyeim! Ki akar férjhez menni? Ha felkeres még ma, úgy garantálom, hogy 2 héten belül férjhez adom. Barbes. Telefon 22—80, Timişoara, L. Str. Eminescu 6. Telefonhívásra házhoz is jövök.

Horosz Béla írja a prágai versenyről:

Kiepura „korcsolyaszereplése”

Hiteles történelmi mondotta el a kis osztrák
Stenuf lányka, akinek egész Európa
baktisai irigyelnek

Uj orvosi műszóval ismerkedem: „Szivárványszínű térdkalács”...

Prága, február 27.

Hát gyerünk trenirozni a prágai mű-
jégre!

*

Prágában a tavasz mosolyog az utcán.
Tavaszi kabátok revüje. Csöppet sincs
korcsolyahangulat.De a műjégpálya körül feketére sűrű-
södik a korcsolyázás iránt érdeklődők
tömege. Akik nem tudnak bejutni kinn,
a rácsos kerítésnél ácsorognak. És meny-
nyien ácsorognak!A pálya — hosszukás téglalap — a
Moldva kis szigetén épült. Köröskörül
tribünökkel dusan megrakva. Tízezer em-
bernek van hely és azt mondják ennyit
párnak.Hogy a csehek jó üzletemberek, azt ez
a pálya is bizonyítja. Mikor Európa leg-
több műjégpályája ráfizetéssel dolgozik,
vagy csak keveset keres, a prágai mű-
jégpálya ragyogóan megy.különleges berendezéssel naponta há-
rom ógon műjeget is termelnek.

AKIK ELJÖTTEK

Délután befutott a bécsi és az osztrák
gárda. Este az ivlámpák csillogó fényé-
ben az ember azt sem tudja, kit nézzen.
Persze első sorban a „konkurrencia” ér-
dekel.A bécsi Alward, a budapesti Barcza
Rotter Béla, a német Beuthe, a prágai
Sladinec és Hasenöhl, a jugoszláv ver-
senyző treniroznak már.

Félszemmel ők is egymást nézik...

De nézések sokat, mert otthon nem
volt még és egy hét alatt csak egyszer
„koriztam”. Kell a tréning.

Ime az eredmény:

SZIVÁRVÁNYSZÍNŰ TÉRDKALÁCS

Nem tudom, hogy az orvostudomány-
ban szerepel-e ez a fogalom: szivárvány-
színű térdkalács...Mondom, nem tudom, hogy ismerik-e.
En láttam... sőt érzem — saját térdemen!És még mondja valaki, hogy a nők, ha
nem is mindennek, de soknak sem az
okai... Lám, ha Hrubá kisasszony, a cse-
hek feltűnő csinosága műkorcsolyázó-
hölgye nem dicséri meg egyik ugrásomat
és nem kér meg, hogy mutassam meg
még egyszer, akkor most térdemről há-
nyoznának a színskála különböző színei
és valamivel jobb eredményt értem vol-
na el.Mert péntek este egy méter magas-
ról alaposan „rázugtam” a térdemre.

Igy lett szivárványszínű.

START!

Reggel éreztem, hogy van térdem...

Dehát nem fájt nagyon és különben is
„katonadolog”. Mi az egy kis esés, mikor
belezuhanunk a verseny izgalmába, a
mely sodor és magával ragad.A jég nem valami nagyon fagy a reg-
geli nyolc ellenére sem. A tetején víz
csillog.Az utolsó pillanatban befut Turusanco
is. A csernovici fiu harminchat órát uta-
zott és egyenesen a pályára jött. De egész
jól mozog.Ugy volt, hogy mi kezdünk, de aztán
mégis a hölgyjuniorok kezdtek az iskola-
gyakorlatokat. Ugyanakkor Prága baj-
nokágáért a szenior férfiak kezdenek. Itt
a magyar Terták és Kertész, az osztrák
Linhardt és Ratzenhoffer. A juniorban
a verseny kezdetén a jugoszláv és egyik
cseh visszalépett.

GYENGÉN MENT AZ ISKOLA

Nálunk legjobban az osztrák Alward
és a magyar Barcza futotta az iskolát,
de a csehek is kitiűntek. Nekünk Turu-
sancoval egy kicsit gyengébben ment. Kü-
lönösen én voltam bizonytalan. Ami tré-
ningben biztosan ment, azt most „pac-
coltam”.Szerencse, hogy nincs olyan figura a
műkorcsolyázásban, mellynél térdveresz-
kednék. Erre a legrosszabb jegyet kap-tam volna. Kereken megtagadtam volna
a kivételét!HOGY IS VOLT CSAK
KIEPURAVAL?Az ebédnél csak úgy zsongott a Cent-
rum-pensio étkezőterme. Persze a korcsolya
a főtéma. Az esélyek... sőt leesélyek...
Dehát erre majd csak este kerül sor a
szabadon választott gyakorlatokban...Az egyik asztalnál igénytelen külsejű,
sovány kislány ül.— Emiatt rendezte a botrányt Kiepura
— hallom.A következő pillanatban már Stenuf,
a 13 éves kis osztrák korcsolyacsoda mel-
lett ülök.— Hedi, szeretném hitelesen és részle-
tesen hallani, hogyan történt az a híres
saintmoritz-i eset.A mamáját keresi szemével, aki sze-
rencsére nincs ott. Mert, mint hallom, a
„szigorú jégmama” megtiltotta, hogy er-
ről beszéljen.

És elmondja:

— Ragyogó napsütés volt és nagyon jó
kedvem. Az iskolában hetedik lettem, de
a szabadkorcsolyázásban nagyon jól ment.
Minden sikerült. Sonja Hennie az elején
botlott. Ez nagyon felidegesítette sze-gényt. Így is remek volt. En utána kö-
vetkeztem és mint mondtam, minden si-
került. Négy bírónál első voltam a sza-
badkorcsolyázásban. Tapsoltak. Hogy
jobban ment, mint Sonjának? Hát igen...Még nem világajnoknő. Még megen-
gedheti magának, hogy szerény legyen...Mikor befejeztem, odaszaladt Jan Kie-
pura. Homlokon esőkölt és a fényképé-
szek pillanat alatt körülvettek. Lefény-
képeztek, amint átölel.

Ebbe persze belepirul a kis Hedi.

És a híres bankett-eset? — kérdelem.

— Este a banketten szólszra emelkedett
Kiepura. Nagyon kikelt a műkorcsolyá-
zás mai rendszere ellen és azt mondotta,hogy ne kétharmadot adjanak az iskolára
és egyharmadot a szabadkorcsolyázásra,
hanem ötven-ötven százalékot. Aztán át-adott nekem egy olyan karkötőt, mely-
ből gombnyomásra óra emelkedik ki és
hatalmas díszes bórdobozban csokoládét.Kinos hangulat keletkezett. Mi, osztrákok
el is utaztunk másnap. Még azt hitték,
hogy mi „hecceltük fel” Kiepurát.— A csokoládé nincs már meg, azt tu-
dom. Az órát láthatnám?— Mama a vitrinbe tette, szép emlék...
— és hirtelen elhallgat.

KÖZGAZDASÁG

A törvény az adóbehajtót is kötelezi

Az egész ország visszhangzik az adózó pol-
gárok keserves fejfajdulásától, kétségbeesett
panaszától, a végromlástól remegő siralmától.
Megindult a könyörtelen adóbehajtás.Adót minden polgárnak kötelessége fizetni.
E kötelességteljesítés elől senki sem akar ki-
térni, de nem is térhet ki. Ezt a kötelemet a
törvény szabályozza. De a kötelemhez vezető
jogot és annak gyakorlását is törvények sza-
bályozzák. Az állam jogosított polgáraitól a
közterhek hordozását igényelni, de meg van-
nak vonva a törvényes határok, melyeken be-
lől az állam jogait érvényesítheti és meg van-
nak állapítva a módzatok, melyek mellett a
törvényekben lefektetett jogot az állam köz-
gej valóra válthatja. Soha nem beszélünk
és irtunk az állam kétségtelen jogainak érvé-
nyesítése ellen, soha sem mondtuk és most
sem hangoztatjuk, hogy bárki is vonakodjék
kötelességét teljesíteni, sőt épp ellenkezőleg,
mindig és most is azt hangoztatjuk és han-
goztatjuk, hogy mindenki igyekezzék becsüle-
tesen eleget tenni a törvényszabta és termé-
szetes kötelezettségeinek az állammal szem-
ben. Am a jogrend és a törvények épségben
maradása érdekében rá kell irányítanunk az
illetékesek figyelmét arra, hogy az állampol-
gári kötelek nemteljesítésével egyenlő elbi-
rálás alá esnek a jogok érvényesítése körül
elkövetett szabálytalanságok. Az állam köz-
geit is köti a törvény. Az állam alkalmazottai
sem járhatnak el az állam jogainak érvénye-
sítésében másképp, mint azt a vonatkozó tör-
vények megszabják. Veszedelemes és káros az
államra nézve, ha polgárai nem teljesítik
pontosan és lelkiismeretesen kötelezettségüket,
de sokkal veszedelemesebb és hátrányosabb,
sőt egyenesen végzetes, ha az állam jogainak
érvényesítésében az arra illetékesek letéve-
lyednek a törvény által megszabott utról. Az
éhező embert, aki az élethez való jogának tu-
datában törvénytelen uton szerez meg egy da-
rab kenyeret, a törvény szigorú sújtja. Nem
azért, mert a törvény kétségbe vonja az
élethez való jogát, hanem azért, mert
a jog biztosításához vezető eszköz
törvénybeütköző. Az állami közegekkel szem-
ben is áll ez. A törvényben biztosított jogot
csak a törvényes alakosságok és rendelkezések
szigorú szemelölt-tartásával lehet megtestesi-
teni, az ezzel ellenkező eljárás törvénybeütkö-
zik, tehát megtorlást követel.A mostani adóhadjárat tulbuzgó csatárai
igen sok esetben figyelmen kívül hagyják a
törvény rendelkezéseit. Azzal védekeznek, —
hogy nekik rendeltük van a követendő el-
járásra, hogy ők kötelesek ezen rendelkezésszerint eljárni, különben a kenyerükkel ját-
szanak. Nem tudjuk, igaz-e, hogy kaptak il-
letékes felsőbb helyről olyan rendeletet, mely
a törvényekkel szöges ellentétben levő eljárás-
ra utasítja őket, de mint a törvények fanati-
kus tisztelői, nyíltan le kell szögezzük,
hogy a törvénnyel ellenkező rendelet kiadásá-
ra senki sem jogosított s ha akad mégis
hatóság, mely alantasanak ilyen rendelkezést
ad ki, az szembehelezkedik a törvénnyel és
a törvény szigorú alá kell, hogy kerüljön.Egyre sürűbb a panasz, hogy az adóhivata-
lok közei mellőzik a törvényben előírt el-
járást a végrehajtások foganatosításánál. Meg-
intés nélkül foglalnak, a foglaláskor azonnal
kézbessítik az árverési hirdetményt is s ezáltal
a nehéz gazdasági helyzetben szenvedő adó-
zókat megfosztják a törvényben biztosított
határidők igénybevehetésétől. Ez az eljárás
kétségtelenül beleütközik a Monitorul Oficial
1934 május 5-iki 103-ik számában közzétett
adóbehajtási törvény félre nem magyarázható
rendelkezéseibe. E törvény 6-ik szakasza sz-
erint ugyanis a hátralékban levő adófizetőt meg
kell inteni. A 12-ik szakasz szerint a végrehaj-
tás a mulasztó adózával szemben csak ezen
megintés kézbesítésétől számított 15-ik nap
eltelte után foganatosítható. Árverésre pedig
a törvény 19-ik szakasza értelmében csak a
végrehajtáskor felvett jegyzőkönyvnek jogerő-
re emelkedése után 15 nappal kerülhet sor és
az árverés a végrehajtási jegyzőkönyv felvé-
telétől számított 25 nappal rövidebb időn be-
lől meg nem tartható. Aztán a törvény 26-ik
szakasza azt is felsorolja, hogy mit nem sza-
bad lefoglalni. Így nem foglalhatók le pél-
dál az élethivatás folytatásához szükséges
könyvek, gépek és eszközök 15.000 lej értékig.
Az ingatlanok elárverezését illetőleg a tör-
vény 38—42 szakaszai rendelkeznek és vilá-
gosan megállapítják, hogy rövid uton az adó-
val tartozók ingatlanait nem lehet eladni, ha-
nem a törvényes, vagy telekkönyv közben-
jöttével lehet csak ingatlan árverést fogana-
tosítani a felhívott szakaszokban megállapi-
tott alakosságok betartása mellett.A törvény rendelkezéseivel szemben a ta-
pasztalat szomorú tényei azt igazolják, hogy
a pénzügyi közegek intés nélkül eszközölnek
foglalást és a foglaláskor nyomban kézbesítik
az árverési hirdetményt is, mely a törvényben
előírt határidőknek fittyet hányva, lehetetlen
rövid időt tűz ki a kötvetyére.Aztán meg kíméletlenül foglalnak olyan in-
góságokat is, melyeket a törvény a végrehaj-
tás alól mentesít s az ingatlanok adója miatti
végrehajtás rendi azonnal és rövidutoni ár-
veréssel, az ingatlan egyszerű elvételének ki-
látásbá helyezésével is operálnak azok, akiket
állítólagos rendelet hajt, vagy kétesértékű
éremszerzési vágy fűt.Igy játsszani a törvényekkel nem lehet és
nem szabad. Szerződést teljesítést csak az a fél
követelhet az általános jogelvek szerint, aki
a maga részéről már teljesített. A törvényt is
csak az alkalmazhatja, aki a maga részéről azt
tisztelőben tartja. Mit gondolnak az adók tűz-
zel-vassal behajtó urai, lehetséges-e a törvényt
esetleg rendelettel is egyszerűen félretolni?
Nézetünk szerint jobb lett volna az állam su-
lyos helyzetét felidéző és hivatalos bejsemrés
szerint több milliárdra rugó visszaélések el-
követésének megakadályozása, a bűnök
megtörlése és a vétkesek felelősségrevonása
közül nagyobb buzgalmat kifejezni, akkor nem
lett volna szükség az adók könyörtelen fel-
hajítására. De bármennyire szükséges is az ál-
lamra nézve a hátralékok behajtása és bár-
mely okból váltott ez szükségessé, a kor-
mánynak gondja kell hogy legyen arra, hogy
a behajtások ne veszélyeztessék sem a törvé-
nyek érvényesülését, sem az adózók életlehe-
tőségét, mert ez a kétfős veszedelem vissza-
húli a felidézőkre és ennek az eljárásnak a ká-
rát maga az állam sanyli meg.A törvényellenes ténykedéssel szemben nem
nyújt kellő védelmet az, hogy a sértett fél jo-
gosítva van felfolyamodással élni, mert a tör-
vény e jogorvoslatnak csak az esetében ad ha-
lasztó hatályt, ha az adózó egyidejűleg leté-
be helyezi az egész végrehajtási összeget. A
kinek megvan, — bár ilyen nagyon kevés
akad — az lenyeli a szabálytalanságot és fi-
zet, ahelyett, hogy jogorvoslatlalt élne. De
mit csinál az a szerencsétlen, akinek nem áll
rendelkezésére a szükséges összeg? Az nem
érvényesítheti panaszát a szenvedett jogsé-
lemmel szemben. És minden valószínűség sze-
rint épp erre építenek a furcsa rendeletek ki-
adói, vagy a szabálytalanságok elkövetői.
Csak hogy ez nem szép és helyes dolog. Az
állam polgáraival szemben ilyen furfangosko-
dással nem kerülheti meg a törvény rendelkezé-
sét.Mindenkét arra hívunk fel, hogy tegye meg,
amit csak képes és teljesítse kötelességét az
állammal szemben, de megköveteljük az állam
felelős tényezőitől is, hogy a törvényt tartsák
tisztelőben és ne bujkáljanak a paragrafusok
utvesztőiben, mert súlyos veszedelem jelent
az országra nézve, ha a polgárokat anyagilag
tönkreteszik és a tetejében még a törvénybe
vetett hitet is megrendítik.

Antinevralgic

DR. NANU MUSCEL

az egyedüli gyógyszer influenza, mig-
rén idegzabák, stb., ellen Csakis
eredeti csomagolásban árusítják.
Minden dobozban az orvos
felzésevei ellátott 2
kapszula 'ostya-
bani van.

Kapható
gyógyszertárakban és drogériákban

Megjelent az asztalnál Stenuf mama:
Kiepuráról tilos beszélni.Pedig szerte Európában hány bakfis
irigyl azért a homlokcsókért a kis oszt-
rúk lánykát!

*

A PRÁGAI VERSENY TÖBBI
EREDMENYEHölgy junior: 1. Stenuf osztrák. 2. Er-
dős magyar. 3. Hrubá cseh. 4. Meyer-
hans német. 5. Olé Edith magyar.Prága bajnoksága: 1. Tarták magyar.
2. Linhardt osztrák. 3. Kertész magyar.
4. Ratzenhoffer osztrák.A hölgyeknél: 1. Leiner osztrák 281
pont. 2. Putzinger osztrák 273 pont. 3.
Drexler osztrák 264 pont.Párosban: 1. Pausin—Pausin osztrák
11 pont. 2. Galló—Di'linger magyar
9.90 pont. 3. Hempel—Weiss német 9.80
pont. 4. Faulhaber—Eigl osztrák 9.40
pont.Az OLIMPIAI BIZOTTSÁG
ELSŐ HATÁROZATAI

az oslói ülésen:

1. Lovaspoló is lesz a berlini olimpián.
2. Vitorlázó repülés is lesz (bemutató)
3. Egyszerűes kanu evezés (1000 és
10 ezer méteres távon).

Érdekes számadatok a romániai állatexportról

Jelszó: Szállítani a Közelkeletre lehet!

Brassó, február 27.

A romániai állatexportőr szindikátus most hozta nyilvánosságra az elmúlt év utolsó hónapjának, valamint az egész esztendő állatkivitelének hivatalos kimutatását. Az évvégi állatexport-mérleg a következőképpen alakult ki:

46.889 szarvasmarha (előző évben 16.482 darab), 75.559 sertés (116.450), 899 ló (50 drb.), 95.186 élő juh (1800 darab), 205.212 kg. hus (427.898 kg.), 1.121.059 kg. bacon, 25.000 á 80 kilógrammos sertésnek megfelelő tételben.

A kimutatás fenti adataiból kitűnik, hogy azok a cikkek, amelyek a nyugati piac felvevőképességére kerültek külföldre, komoly visszaesést mutatnak, viszont a keleti piacokra szállított román áruk nagyszerű emelkedő tendenciát mutatnak. A kimutatás két részre oszta a kivitel: külön mérleg készült a keleti piacok felvevőképességének tisztázása és külön a nyugati piacra elhelyezett készletek kimutatása végett. A mérlegek között határozottan a keleti piacokról készült kimutatás az, amely megnyugtató, sőt sokat ígérő számjegyeivel a jövő jégében állónak látszik. Hat ország sorakozik a keleti piacok gyűjtőfogalma alatt: Görögország, Palesztina, Málta, Egyiptom, Szíria és Tripolisz jelenti a román állatkivitel számára a keleti piacot. Ez a hat ország — felvevőképességének még csak nem is érintett határain belül — az elmúlt esztendőben 18.900 szarvasmarhát, 92.885 juhot és 1387 sertést vásá-

rolt tőlünk. Sertést csak Görögország vásárol, mert hiszen a többi keleti országokban vallási tilalmak teszik lehetetlenné a sertésfogyasztást.

Hogy a keleti piacok mennyit fejlődtek, legjobban azokból az adatokból tűnik ki, amelyek az 1935. évi kivitelről beszélnek. Eszerint 1935-ban Románia a keleti piacokra 1635 szarvasmarhát, 1800 juhot és 100 sertést szállított. ... Görögország például az 1935. évben vásárolt 454 ökrrel szemben ezidén 10.906 szarvasmarhát vásárolt Romániából, 1800 juh helyett pedig 88.976 darabot vitt ki. Palesztina 1935-ban 1001 darab szarvasmarhát vett tőlünk, míg az idei mérlegben 5992 drb. szarvasmarhával, valamint 500 juhval szerepel. Málta 1935-ban 96 ökröt vásárolt: idén 1457 darab a kivitt ökrök száma. Egyiptom is megnégyszerezte szarvasmarhakivitelét s emellett 1185 juhot vett ki a román piacról. Szíria és Tripolisz tavaly még nem is kapcsolódott be a romániai állatexport-piacok sorába.

A fenti kimutatás a keleti piacokhoz fűzött minden reményt igazolt. Igazolják ezek a számok azokat az erőfeszítéseket, amelyeket a romániai állatkivittel foglalkozó hivatalos és félhivatalos körök elkövettek, hogy megszerezzék termelőink, illetve exportőrjeink számára a külföldi piacokat. És ha a fenti számok azt igazolják, hogy a keleti piacok felvevőképessége — a már elért eredményeken messze túl is felvevőképessége —, az alább következő számok pedig rámutatnak arra, hogy mennyire itt volt az ideje annak,

hogy a romániai állattenyésztés számára új elhelyezkedési piacot biztosítsanak a hanyatló felvevőképességű és egyre jobban elzárkózó nyugati piacokkal szemben. A guzsbakötött szabadkereskedelem, a lezárt határok, a hermetikusan elzárt piacok és a csereviszonyok egyre kétségbeesztőbbé váló likvidálása egyre kétségbeesztőbb helyzetet teremt az európai piacokon.

Románia állatexportjának 1934. évi mérlege a nyugati államok felvevőképességét illetőleg a következőképpen alakult: (zárójelben az 1933-ban elért eredmények):

Ausztriába 8385 drb. szarvasmarhát (5471), 47.692 drb. sertést (79.919), 11.800 kgr. húst (367.453 kgr.), valamint 861 lovat exportáltunk.

Csehszlovákia 26.480 sertést vásárolt (előző évben 34.406 drb.), valamint 1526 drb. juhot.

Franciaország: 102.066 kgr. juhot 4000 juh értékben, ami a kontingens felének felel meg (60.445 kg.), ezenkívül 38 lovat vett tőlünk nyugati szövetségeseink (előző év: 50 drb.)

Olaszország: 17.410 szarvasmarha (9300), egyetlen darab sertést sem (2025), 91.546 kgr. marhahús.

Fiume: 520 ökr.

Németország: 1647 drb. szarvasmarha (64 drb.)

Lengyelország: 775 juh.

Anglia: 1.121.059 kgr. bacon, (vagyis egész kiviteli kontingensünk, teljes egészében).

A két mérleg — a keleti és a nyugati államok felvevőképességének szempontjából — így alakult tehát:

Keleti export 18.900 szarvasmarha, 92.885 juh, 1387 sertés.

Nyugati piac: 27.989 szarvasmarha, 74.172 sertés, 899 ló, 205.212 kgr. hus,

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lej, vastag betűkből 8 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Állatkeresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés négyzteri feladásánál 25% engedmény. A hirdetés díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk

Vétel-e'adás

Keresek megvételre egy üzemenkés concassort (kötőgép) rostával. Lázár, Cluj, Baritiu 28. 1762

Eladó: Stabij gézgepek, gőzkazánok, vaskemény, gőzmozdonyok, Diesel-motor, hidmérleg, semafor berendezés, normal vasuti váltók, apróanyag-gal dinamók stb. „Mercur” cég, Hateg. 1783

Állást nyer

Vendégül kezeléshez értő 30 éven túli magányos urinfelvetetik. Ajánlatok „Madám” jellegre Szamos Hirlirodába Satu Mare kértnek. 1771

Nagy gyakorlatu, csakis teljesen önálló építészvezető pallér, keresetk. Ajánlat: Bodó Mátyás, Timisoara III. str. Memorandum No. 92 címre küldendő. 1787

Állást keres

Konzumcikkek képviselőt vállalom saját számlámra is. Kertész Emil, Timisoara, Brătianu 37. 1786

Garanciaképes fiatal kereskedő Arad és Bánát részére képviselőket keres, esetleg betársulna. Ajánlatokat Rudolf Mosse, Arad kér. 1789

Vegyes

Keresek 60.000 lej kölcsönt hétszáz ezer lej értékű biztosíték ellenében. Ajánlatokat „Ingatlan” jellegre a brassói kiadóba kérek. 1726

Fogorvosnő társulna bevezetett technikussal. Részletes ajánlatokat: „Biztos megelégedés” jellegre a kiadóba. 1780

Levelezés

„Utta”. Pénteken megyek Csernovicba. Várom üzenetét. Hotel Imperial. Csokolom és sokat gondolok magára. „Csacsi” 1790

Házasság

Kisvárosban élő, 21 éves, jóalku, csinos arckifejezésű árvaany, tehermentes földbirtok, készpénz, ház, üzlet, autogarage hozománnyal férjhezmenne. 24 éves hajdon 1.500.000 kp. hozománnyal férjhezmenne. 28 éves független uriaszony 300 hold tehermentes földbirtok és kétféle egyszáz ezer lej készpénzhozománnyal házasságot kötne. Összekötést létrehoz Bzony Ferenc 15 év óta fennálló házasságközvetítő irodája, Timisoara IV. Bul. Gen. Berthelot 3. 1784

Lámpával keresek és nem találok egy olyan közép- vagy alacsonytermetű, jócsaládból származó magyar vagy német urilelőt, kit nagyon, nagyon beldoggá teszek, ha hozzám jön feleségül. En magam jómegjelenésű, középtermetű, józan, ép, egészséges, minden információt kibíró keresztény gyártulajdonos vagyok. Egyik gyáram Románában, melyek össztéke másfél millió pengő. Vagyonom nem inog és házasságommal nem szánálni óhajtom magam. Hozományt tehát másodrendű kérdés, de olyan vállalkozó szellemű hölgy ismerettségét keresem, kit egészséges életstílusú, harmonikus családi életre készíti tesznek. Leveleket lehetőleg arcképpel, de feltétlenül teljes feladocimmet ellátva „Mindennem a tied” jellegre a kiadóba kérem. D'szkréciót becsületszóval fogadok, nem megfelelés esetén visszaküldöm a levelet, de kérem a hölgyet, hogy írjon, mert előbbi hirdetésemre nem volt jelentkezés. 1785

Bukarest

Dr. Botvink berlini specialista bőr- és nemibajokban. Rendel: 12-2, 5-8-ig. Vasárnap 9-10-ig. Bukarest, Piața Rosetti 6. (Bulev. Carol). Telefon: 3/34-11. 20142-b

Olvasson jó magyar könyveket Minerva kölcsönkönyvtárból. Minden könyvujdonságot azonnal megkaphat. Könyvcser naponta. Kivánságra házhoz szállítva (Pasagiul Imobiliari, Telefonpalotával szemben)

Alkalmi vétel, lejáratkor ki nem váltott keveset használt ruhák, felöltők, szmokingok minden nagyságban, olcsón kaphatók. Manchester, Bukarest, Colței 27. 20192-b

Dr. Bihary rendel bőr-, vérnemibetegeknek 10-1-ig és 3-8-ig. Diathermia. Kékfény. B-dul Brătianu 9. Scara B. Telefon: 419/89.

Pénzt folyósítunk azonnal tármilyen összegben mindenremű ékszerre és egyéb értéktárgyra. Legmagasabb áron vásárolunk aranyat és mindennemű használt ékszer. „Lombard” Sf. Jonică 11.

Fajuszoket, 26-30 literes tejhozamu fajtehenektől származókat exportra keresünk. Részletes ajánlatokat, árjegyzékkel S. G. București, Căsuța Postală 36. 20209-b

Szobaleánynak, vagy házvezetőnőnek, magyar házhoz elemennék. Címen: Bözsi, Bufetul Hotel Majestic. 20296-b

Magyar nő mindenekelőtt kisebb családban, vagy magánoshoz. Főzni jól tud. B-dul Pache 142. 20297-b

FIAIALOK tanácsadója. Szerelmi levelező, kiegészítő a társaság illemszabályaival. Bélgnyelv. virágnyelv. stb. Ara színes borítólappal 30 lej.

— Primăria Municipiului Braşov —

Nr 4914/1935.

Serv. Financiar.

HIRDETMEŒY

Braşov törvényhatósága város közhírre teszi, hogy az országos állat- és áru vásárok 1935 év folyamán a következő napokon lesznek megtartva:

Április hó 6-án, szombaton — állatvásár;

Junius hó 10-én, hétfőn — állatvásár

Október hó 21-én, hétfőn — állatvásár,

Október hó 22-én, kedden — áruvásár.

Braşov, la 23 Februarie 1935.

Comisia Interimară,

Preşedinte:

Secretar General:

C. Dumitrescu-Părvu m. p.

Dr. V. Voicu m. p.

Tavaszi ültetéshez

elsőrendű gyümölcs- és sétatényű, rózsát, magastörzsű és bokor ajánl

Szász gazdasági tanintézet falkolája

Medias

Telefon 29.

Ár'egyzék ingyen.

DORNER BÉLA

A sertés tenyésztése és hizlalása

248 szövegábrával. A legterjedelmesebb és legalaposabb e trágyra vonatkozó magyar mű 568 lapos könyv ára 396 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában.

Nyerskoszt

a nyers diéta mint természetes gyógytényező.

A tartalomjegyzékből: A nyerskoszt lényege. — A vér megromlása helytelen táplálkozás folytán. — A nyers diéta mint az élet meghosszabbításának módja. — Milyen táplálékok használhatók a nyers diétánál. — Nyerskoszt receptek. (Teljes szakácskönyv.) — Gyümölcs-kurák stb. stb. ÁRA 99 LEJ.

Az érelmeszesedés

természetes megelőzése, gyógyítása és kezelése

A mű kiváló szerzője részletesen foglalkozik az érelmeszesedés lényegével, okaival, tüneteivel, természetes gyógykezelésével, mit szabad és mit nem szabad enni és inni stb.

ÁRA 50 LEJ.

Ezen könyvek kapható a BRASSÓI LAPOK könyvosztályában.

A higiénikus Primeros felülmúlhatatlan finomsága és megbízhatósága megvédi erejét és egészségét



2501 élő juh, 1.121.059 kgr. bacon.

Ezek szerint a nyugati piac elzárkózása nemcsak hogy nem engedett fel, de még erősödött talán. A szarvasmarhakivitel ugyahogy megfelelt az évi előirányzatnak, azonban a sertés kivitel siralmas helyzetbe jutott. Németországgal szemben 80 ezer darabbal, Ausztriában közel 18 ezer darabbal, Csehszlovákiában közel 16 ezer darabbal maradt a kontingens alatt a ténylegesen kivitt sertés mennyiség. Az így szenvedett veszteségeket valamiképpen ellensúlyozta a bacon kivitel fellendülése. Ezt figyelembe véve is meg kell azonban állapítani, hogy körülbelül 20 ezer darabos csökkenés mutatkozik az 1934-es sertés kivitelnél.

Általában megállapítható, hogy Anglia kivételével, a nyugati államok kivétel nélkül sokkal kisebb exportot bonyolítottak le Romániából, mint amilyen a rendelkezésre bocsátott kontingentálási tétel volt. Emellett a nyugati piacokon való elhelyezkedés támogatására óriási anyagi áldozatokat hoz a román állam ugyanakkor, amikor a keleti piacok biztosítására hozott áldozatok lényegtelenül kisebbek. A nyugati piacok különben is a végtelenségig ki vannak már használva, míg a keleti piacokon a szükségletek 10 százaléka nem érték el az eddigi román kivitelezések, úgyhogy óriási fejlődési lehetőség mutatkozik, különösen, ha figyelembe vesszük a keleti piacokon változatlanul uralkodó szabadkereskedelmi feltételeket.

A jelszó tehát, amely az 1934 évi kiviteli mérleg számaiból nőtt valóság, a következő: Románia állatexportőrjei, tengerre... Irány a közelkelet...

(b.)

Szerkesztői üzenetek

W. fogasz. Előbbi üzenetünkre való hivatkozással felkérjük, hogy válaszbélyeges levélben azonnal közölje pontos címét a „Szerkesztői üzenetek” rovatvezetőjével.

B. I., Szilágycseh. Az olaszteleki kórházsorsjegyek huzását február 10-ről március 10-re halasztották.

H. Lujza, Temesvár. Témája kedves és megható, de a megírása bizony, fogyatékos. Nem tudjuk így felhasználni.

K. S., Barátos. A csendőrségnek nincs joga Ön ellen eljárni. A cukorárak úgy érvényesek, ahogyan multikori üzenetünkben feltüntettük. Ha azonban mégis okvetetlenkedik, tegyen ellene panaszt a vármegyeszékhelyen levő csendőrszárnyparancsnokságnak.

N. Imre, Csikszerecs. Sziveskedjék elolvasni P. Benedek, Torja jellegre küldött üzenetünket.

Könyvek íaiparosok részére!

Betegh, Trigonometria. Több mint 100 gyakorlati példával, különös tekintettel a mernetszámításra s a konzumszámításra 26 l.
Bicskei: Testmértan. Példagyűjtemény 132 l.
Bicskei: Számítan. Példagyűjtemény 223 l.
Bicskei: Számítan. Példagyűjtemény 223 l.
László: A felaláló utja. A találmány csirájából az általános használatig. Népszerű ismertetés. 10 l.
Raffay: Butormintalapok gyűjteménye 99 l.
Raffay: Faipari kézikönyv. 60 l.
Raffay: Faipari szerkesztett. 60 l.
Wagon: Mázolók és szobafestők gyakorlati kézikönyve. 80 l.
Róth Jakab: Iparosok könyvvezetése, fontos tanácsok üzleti ügyekben. 53 l.
Kaphatók a

Brassói Lapok Könyvosztályában.

Brassó, Kapu-utca 56-58 az udvarban.

Felelősszerkesztő: Kocsis Béla

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetem

Kiadó, lap- és nyomdatulajdonos: Lap- és könyvkiadó R.-T., Braşov.

© Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.